

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis ar peeltumecem mašā:

Ar peefuštifchanu eefšāme:	Rigā fāncmot:	Ar peefuštifchanu ahršēme:
Par gabu 3 rbl. — lap.	Par gabu 2 rbl. — lap.	Par gabu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gabu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gabu 1 rbl. — lap.	1/2 gabu 2 rbl. — lap.
1/4 gabu 1 rbl. — lap.	1/4 gabu — 60 lap.	1/4 gabu 1 rbl. — lap.

Politiks un literarišs laikraksts.

44. gada gabjums.

Redakcija un eefpeidzija atrodas Rigā,
 Ernsta Plates tipo-litografijā, burtu lestuwe un foto-litografijā pēc Petera basu
 Gludinājumi mašā:
 10 lap. par weenas slejas smalku rakstu rindinu, preefšāpufē 30 lap.
 Apstallejumi un Mahjas Weefi un fludinājumi sūbtami uš fchābu ahršē:
 Ba okenejūmā rāseru Mascs Biacacs, r. Para. (Mahj. Weefa eefpe. Rigā.)

Mahjas Weefis līnāh weenreil nedetā, trefchēenās. — Ar katru numuru līnāh literarišs peeltkums un katru mehnefi lemkopības peeltkums.

№ 18.

Rigā, 5. majā

1899.

J. W. Gussew, Rigā, wisleelakā Kreemijas Bakuna tabakas fabrika.

(Birna dibināta 1852. gadā.)

Weenigi žaur to, ka minētā fabrika pagatāwo tīlai wisaugstākā labuma tabaku, winaš išturbāwumi atrawšēi tabaku peelti-
 fchānu un winaš god. pīrjeju stāits tahdā mehrā pēechmēes, la fabrika tagad smēchlejāmās Bakuna un Schwizenta tabakas ištātawo-
 fchānā ir pīrmā un wisleelakā Kreemijā. Turklāt augstāminētā fabrika tura par wājādīgu pašnot god. publikai, ka wina, lai ari
 uš preefšu apmēerinatū fawās tabakas smēchleju pīrjūmūs, tagad pagatāwos fawūs išturbāwumūs ištāhdās par wisaugstākā labuma
 tabakas, labdu wina tenal ištūbtija uš žitām wāstīm, tā: Franzijs, Wahzijs, Austris un Donijs.
 Na tabaka teefchām no teijama labuma, to pēerāhpa palāwārīnājumi minētās fabrikas eifētem, tadēh pēdeja lūbš god. pīrjeju
 greefē wehribu ne tīlai uš winaš Bakuna tabakas eifēti „Angis Nr. 8“ un Schwizenta tabakas eifēti „tāhtnecks“, bet it ištāhēi uš
 firmu „J. W. Gussew, Rigā“ un dibināfchānās gadu 1852.

Dr. med. N. Grünstein,

Donnes uniwērsitētes ahršē,

mahgas un farnu flimibās,

Rigā, Kānāu celā Nr. 9.

Runas fūndās: no pulst. 9—12 un no pulst. 3—5.

Preefšā maštūgēem no pulst. 5—6.

Mahjas Weefa Mehwechrekrsta

peektā (maja) burtniza ištāhufē.

(Saturu flāt. fludinājums.)

Saturu: Seltis un fudrābs. (Turpinājums.) — Krogu jau-
 tajums dekwidna pabrēfchānās reformu eewēdot. — Rigās lātnēfchū
 teatris un wina mašā. — No eefšāme: a) Wālbības leetas.
 — b) Baltijas notikumi. — c) No žitām Kreemijas pūsem. —
 — d) Rigas. — e) Grahmatu galds. — f) Kugnezība. — g) No ahršēmem.
 — h) Teefstetū nodala. — i) Uktawēs (torgi). — j) Tīras fīnas. — k) Tele-
 grammas. — l) Dāfchadi raksti: Kinas lītēms. (Weigas.) — m) Sīhtumi.
 Literariškā Peeltikumā: Uš dīwām wāgīgnēm. (Tur-
 pinājums.) — n) Wīnš wehl drāw pēnās. (Weigas.)

Semkopības Peeltikumā: Dāfchi jautājumi bīfchopībā.
 — Par fārtupēu wehlofchānu. — Sīhtumu nodala: Jautājumi un
 aībtēs.

Seltis un fudrābs.

(Turpinājums.)

Cewehrojāms wīspīrims ir tāš, ka tāš patš Wahju
 bimetalists, turš tagad beš apstāfchānās rāufā leelo
 swānu, 80. gadu fāhūmā nešpehja atrāst nelāhpa selta
 truhkuma, kaut gan tāišni 70. gādās selta eegwumiti, fā-
 līhšfīnot ar nahlofchū gadu defimtu, bīja glūfchi ne-eeweh-
 rojāmi, bet tāišni toreš galwenās wāstīs weenā laikā
 waj ahrī weena palāf otrāi fāfāfija kōpā fawūs selta
 frahjūmūs.

Dāfchadi raksti.

Kinas lītēms.

(Weigas.)

Tā tā pehž Sien Kunga nahwēs, par Tung-Dfchi
 (1861.—1875. g.) un Guang Sū (no 1875. g.) laiku ištā
 wāldneze ir wehl tagad daudfīnamā keifāreene-atrāitne, tad
 fīnāms abi pehdeje keifāri wehsture ari naw daudf fchē-
 rami. Sien Kunga laikā zehlušchēs nemeeri tīfā tīf wehl
 pehž wairāf gadeem nolūfātā. Bet fchē wehl nebīja
 beigūfchēs, tad aītal ištēhlās jaunās, tā fāutāis Dien-fēe
 dumpis, kas aītal wīllās wairāf gadūs. Tad reetuma
 mūhamedānu, tā fāutko Dunganu nemeeri wehl preefš
 pāhra gadeem dāfija rāises Kinas wāldībā. Pāfchū laif
 awīfēs fīno par leelāfēem nemeereem Kinas deenwīdūs pī-
 wīnžēs. Tā tad ir rebāms, ka fāufchū pīrāfās Kīnā
 fāhū wehl tablu no apmēerīnāfchānās. Wīf fchē ne-
 meeri fāhū leelāf waj māfakā fāfārā ar tām fīepenām
 beedribām, kas fāhū ištāfītēes Sien Kunga un Dfā
 Sīngā laifās.

Kīnefchū apātīju pret Eiropas kulturu pa laifam
 mehds redset tānī fīnā, ka pehž pehdeja Anglu-Kīnefchū
 fāwā, kur pat Bēfīngā tīfā eņemīta, tāfchū flāidri bīja
 rebāms, ka Kīnā nešpehž preti turekēs ari glūfchi neleelām
 Eiropefchū fīpēfām, un tomēh Kīnefchū wehl neatrod par
 wājādīgu fēlot jāunāi kultural. Bet ari fchāi parāhdībāi ir
 wairāf eemēfū. Wīspīrims Kinas wāldība gādōja par
 fīnam, ka Kīnefchū naw wīs uštāretī, bet Eiropefchū
 pāfchi ir fābījūfchēs par fāwū pāhrgāwībū un aīfchē-
 gūfchī. Bēfīngā tīfufe atdōta tīfāi ar fīnamu kārā wā-
 donu gudribū. Tautāi, tā ari tablatu apgābalu mānda-
 rīneem tahdās ištādīdrojūms ištāfīs tōti fāpīrotāms, jo tahdēh
 gan lat eņeādnēfēs greefōs beš fāut ka atpālāfīs, tur
 wīnš jāu pat bīja eņeādnēfēs wāstīs galwās pīfēhtu?
 Pīrāfīgāfēem un uštījāmāfēem māndārīni glūfchi labi redseja
 Kinas wāhūmū un reformu wājādīfībū, bet reformās jāu
 māfāfā wehū nōdbū, turās Kīnāi bīja tāišni leelās truh-
 kums. Nōdbāfūs pāleelīnāt ari wāīs nedrīfšēfā, jo wī-
 wairāf nōdbōfū dehl bīja tautā pāfchāwīgī nemeeri pret
 wāldībū. Tahdēh dāfchēem wāldībās wīhreem lītās hūbt
 par labāfū, uš tablu laifū, ja eefpehjāms, pāwīfām at-
 bāidīt Eiropefchūs no Kinas, un par reformām domāt
 tīfāi tad, kad wāstīs aīfāl ir gāfīgī nōfāhrtōtā. Šchō
 plānu pānāhūms bīja pāfīfāmās Dien-fīnās fīepfāwībās

Šchīnī, fāhīhšfīnot ar mūhju laifū, tōti nabagā selta
 gadu dešmītā pāhrgāhja uš selta wālutu Wahzija,
 Stāndīnawēfchū fāralībās un Holānde; wīfās pāhrejās
 wāstīs, fāhēt no 1873. gādā, tālā gāndrīfš weenīgī fēltu,
 fāmehr āgrāf dātā no nāudās āgrōfīfās tīfā fēgtā ar
 fudrābū; Sāweenōtās Wāstīs pāfpehja eewēfē tahdā mehrā
 fāwās pāpīrā nāudās weētā fēltu, tā jāu 1879. gādā
 wāreja aīfāl atjāunot pāpīrā bīhūwū apmānīfchānu pret
 fēltu. Tahdēh, jā jāu jēltāf, tad wīfādā fīnā 70. gadu
 beigās wājādīfējā parāhdībēes eēdomātām selta truhkū-
 mām. Bet pāteefšā tāš nebūht nepārāhdībās, ko ari ap-
 leezīnā pāš bimetalīfīs Dr. Arēndīs, turš 1880. gādā
 rāfīfija fēlofchō:

Pēhdejās gādās wīfū bānū metālā trahjūmū bīja tīf
 pīlīgī, tā wehl nefād, Lōndōnā bīja bīhīfchī, tad seltu
 wāreja dābūt gāndrīfš par nōmīnālū pīrjehtu. Šchīs ap-
 stāhīlīs pēerāhdā, tā par selta fābāhēfīnāfchānās Wahju
 nāudās reformās dehl tīfpat māf wār hūbt runā, tā par
 fāut fāhū nāudās reformās wāinū pēe fīrdīnēzībās fīrēš
 1873. gādā.

Līhš fchīm wehl selta āgrōfīfās eewēfchānā naw išt-
 zehluše nāudās fābāhēfīnāfchēes, bet nahlēmībā selta
 ištūwēwū fāwāfchānās, pēpīrāfūmā pāwāfīrofchānās peh-
 wīnā wīfādā fīnā ištēl wīnā truhkūmū un līhš ar to
 ari nāudās dāhrgūmū līhš ar wīfām wīnā fāunājām
 fēfām.

Wīm redset flāidri, ka līhš fchīm laifam nefād wehl
 naw fājūst selta truhkūms, nedš wīnā dāhrgūms. Wī-
 wairāf pāhreezīnōfchāis pēerāhdībūms ir tāš fāfīs, ka tīfko
 aīftejejušā gādā pēhdejās mehnefchōs 300 milj. mārku
 fēlta wāreja aīfset uš Sāweenōtām Wāstīm nefāzēldāmī
 Eiropā nelāhda truhkūmā wāj selta dāhrgūmā.

Mehs ešām pēerāhdībūfchī, ka nefātōtees
 uš ištūwūmū māfīnāfchānās pēhdejās gādās,

nefātōtees uš to, ka Wahzija eewēdā pāfchū selta
 āgrōfīfū līhš fchīm laifam naw parāhdībēes ne-
 fāhdēs selta truhkūms.

Truhkūms tā tad parāhdībās tīfāi nahlofchā gabu
 dešmītā, turā fāut gan parāhdībās daudš māfakā wājā-
 dīfā pehž ahrfāhrtējī leeleem selta daudfūmēem preefš
 jāunām nāudās reformām, bet tōtefju — māfāt tīfā rā-
 fchōfīs? — nē, tāišni otrādi, daudš wairāf tīfā rāfchōfīs!
 Tās fāfchū dīhwāinī, tōti dīhwāinī!

Bet preefchū ženās teefchām ir fīrtūfchās peh-
 dejās gādās.

Jā, bet wāj tad wīnām nēwājādīfējā fīrīt, tad no
 weenas pūfēs seltš nepāhrgōfīfās fāwā wehribā, no otrās
 pūfēs turpētīm rāfchōfchānās ištēwūmī un pāhredāmās
 ištāfās uš wīfādeem rāfchōfūmēem nepārāfā mehrā pā-
 māfīnājās, tāpā lehtāf!

Itin tā wīfā fchī gadu fīntēnā laikā mūms nebūhtu
 bījūfē eefpehja nōwehrot pīrōdīfū (pa laifmētem) nefā-
 mehīgī fēmu žēnu parāhdībchānās, un itin tā līhš ar
 lāpālīfīfīfās rāfchōfchānās aīfīfīfchānās fchīm fēmām
 žēnām nēwājādīfētu tāpī wairāf pāfchāwīgām, pātejeotēes
 tām, ka pāhāftrāfchōfchānā un āgrēhtīnājūmī pēe pāh-
 rōfchānās, fās žaur to žēlās, eegūfīt ārweem wairāf un
 wairāf negōfāmū un pāleofchū rāfūrū!

Kāhdš gudrīs wīhš ešot ištādīrojīs pāhāf leelu
 nābādīfās ištāfīfchānās ar pāhremēhīgū truhzībās pēe-
 āugfchānu. Wīhšfīgī bimetalīfī ištāidro, tā mehš par pē-
 žēm dābūjām pāhāf māf nāudās, tahdēh tā mehš fīpējam
 par wīnām dot pāhāf māf selta. Bet lūh, uš bi-
 metalīfū Bērlīnēs reīchštāgā „fātōtees wīfā Eiropā!“

Bet jōfūs pēe mālās: wāj mūhju pāhrgōfīfū pīlīnājā
 gadu-fīntēnī pāfchājā preefchū rāfchōfchānās un apmānās
 arōdā naw nōīfufe nelāhdā pāhremēfchānās? Wāj
 teefchām lātrū pāhrgōfīfū ženās mehš wāram ištāidrot
 tīfāi ar selta daudfūmā pāhrgōfīfchānās. — fchī pīrīfchānās
 līhšēfā, turš teel pretī nōfābēlīs pīrjeht? Wāj pīrējā
 gādūmā (tā i. ja selta daudfūms nēmainītōs) mūms wājā-
 dīfētu fāgādīt žēnu uštūrechānās pīlīgī nepāhrgōfīfā
 āgrāfā fāhūwōfīf?

Bet atwehrtīm tāfchū āzīs un pālūhōfīmees, fās ir
 āplāhrt mūms!

Jā tīfchūgūnā rāfchōfchānā Wahzija 60. gadu fāhūmā
 ištēwā 38 tōnnās tīfchūgūnā uš lātrū fchīnī arōdā dārbo-
 jōfchōs fīrāhdneeku, bet 1892. gādā — 203 tōnnās, t. i.
 5 1/2 reīfēs wairāf, wāj tad mehš teefchām hūfīm ar meeru

*) Vertragmäßige Doppelwährung I. 37,207, 209 lap. p.

1870. gādā. Bet tad fchāhdi plānī ištāhdībās tīf par
 lāitīgēem, tad fāhū jāu pīrābtēt, tā pāmāfām hūhtu tāfchū
 jāfāhēt fēlot Eiropās preefchīfchēi. Nāudās truhkūmā
 dehl jāu fīteigēes nēwāreja, un leelā dātā māndārīnū bīja
 ari pāhreezīnātā, ka Kīnās leeluma dehl wīfās žitās wāstīs
 no wīnās dīhšās.

Bet hūhtu nepārēfī fīpreef, tā ari wīfā Kīnefchū
 tāuta nēfā nēfīnā un negrīb fīnāt par Eiropefchēem un
 wīnū kultural. Pāte fīatīfīfā jāu runā tām domām pretī.
 Kīnefchū wāldā arweem wairāf teel tūfōtās Eiropefchū
 grāhmatās, tā ari fāfāhdībās jāunās par dāfchādām fīnāt-
 nēm. Wīfchū un wīnū ābōnētū fīatīs ir āudfīs glūfchī
 leelīfī. Tāpat fīrīgīfā tījībā teel arweem tablatu ištāfītā.
 Jāu fēn Kīnā eewēfō ahrfēmjū mātū wehrtībā bīja fīatī-
 tānā ar fīntēem miljōnū rublēem un fchīs fīatīs
 arweem tīt pēemās, fāut gan tīfāi Kīnās fīrāfmalē ir
 Eiropās leelām atwehrtā. Ahrfēms tūlēs ween pāgāh-
 jūfchū gadu eēnehmā wairāf nēfā par trīs dešmīt
 miljōnū rublēem. Preefchā mīfīgās Kīnās wīfā fchī
 fūfībā ir gan wehl glūfchī neezjā, bet tomēh mehš wāīs
 nēwāram fāzīt, ka wīfā Kīnās tāuta ištūretēs tīfāi nā-
 dīgī pret Eiropās kultural. Ir jāu deefgan daudš māhžitū
 Kīnefchū, fās tōti labī pret Eiropefchū wāldās, fēwīfchī
 ānglīfī, un fchō rāfītī ir jāu tōti daudš māhžitēem Kīne-
 fchēem atwehrtūfchī āzīs. Wār pat teīf, ka jāu wīfās
 tāntās uštātī ir pēhdejā laikā daudš māf grōfījūfchēs.
 Wīslābāfī to redfēim no fēlofchā pēemēhā. Kād, tā jāu
 āugfchā teīfēs, Anglī eēnehmā Bēfīngū, tad wāldībāi wehl
 ištēwās leelo fāufchū dārū pēemāhīt, tā Kīnefchī gālu
 gālā bījūfchī tee ištēe uštāretājī. Tāpat, fīnāms, tīfā
 no wāldībās pūfēs rāfītīs, tā pēhdejā tārā Kīnefchī uš-
 wārejufchī Jāpānefchūs un nēwīs otrādi. Bet lai ari
 pēhdejās fāfchīs aīfnehmā gāndrīfš tīfāi tablu Kīnās nō-
 mālī, deenwīdūs āuftrūmā Māndfchūrījās lāktu, tomēh
 fāudīs tagād fāpīrot glūfchī labī, fās ir pōspēhējīs. Tāpat
 jāunālās Kīnās fchūrnālōs un bīrōfchūrās teel flāidri aīf-
 rōhdībīs, tā tagādējā Kīnā ir leelīfī grīmuše un tā beš
 reformām wīnā wāīs nēfpehž tablatu eīfīfēt. Tagad gan
 wīf bīhūwūpīrāfīgēe lāftrāfītī ir aīfleeht, bet, weentāhrt,
 fchūrnātī jāu par daudš nēfāunīgī fāhū uštūfkt tagādējāi
 wāldībāi, un otrāhrt, reformu fūfībā ar to wehl nebūht
 naw beigūfēs. Ir jāu fīnāms, ka pāš bōgdochāns, t. i.
 Kīnās keifārs, fāhū reformu pūfē.

Tā tā nū tāuta un pāte āuglāfā wāldībā wīsmāf
 naw pretī Eiropās kultural, fāut ari wīfāi daudš pehž tāš

nēfēnās, tad žēlās jāuntājūms, fās tad ir tāš ištāis Kīnās
 pīrōgrēfā kawlētīs? Te gan beš fchāubām wār teīf, ka
 Kīnās leelāfāis pōfīs ir māndārīnū un eīnchū rīfchōfchā-
 nās. Glūfchī tā pāte nēlāime, fās nōbēdīfā āgrāfās dīnā-
 fījās. Ištūmā fchī parāhdībā jāu āugfchā ir wīspābrīgī
 ištāidrotā, bet fchēit wehl aīfrahdībchū uš pāhā fīhāleem
 eemēfēem. Wīspīrims māndārīni fēhē dābīn gāufchī māfū
 lōnū, ar tūru wār hūht bīja eefpehjāms žaurī fīpēfēes fīntū
 gadūs atpālāf, bet nelāhdā fīnā tagad, tur dīhwe jāu ir
 pālīfufe dīwōfchī ištēhrtēfīs dāhrgāfā. Tā tad eēhēdnēm
 grībēt negrībēt ir jāgāhdā par blāfūs eēnāhūmēem. Tad
 bōgātālēe Kīnefchī mehds tūret wairāf fēwās, žaur ko išt-
 zēlās tōti leelās fāmīlījās, fās wīfš pōgēhrt mīfīgūs fīr-
 wōmūs. Tahdēh ari māndārīneem jāpāhrtēf fēwīfchī no
 blāfūs eēnehmūmēem, fāmehr wīnū lōnā ir tīfāi nēezjā
 leefchās nāudā. Pānāhūms nū ir tāš, ka no wāstīs eēnā-
 hūmēem wīsmāf leelā pūfē, jā nē dēwīnās dešmītāfās nō-
 grīmst māndārīnū kātātās. Bet tad nū ari wāstīs pōgēhrt
 leelāfūs eēnāhūmūs, tad, fīnāms, ištūhūmūs teel eēfīhīs
 no nōdbōfū māfātājeem. Sūhdīfās un pāmātīgās rēwī-
 fījās gāndrīfš pāwīfām naw domājāmās, jo wīfš eēhēdnē
 ir tā fēetīn fāfēetī ar jāweem fōpīgēem grēhēem un fōpī-
 gēem nōfēhūmēem.

Tad pēe eēhēdnēm leelīfī ir ištāfījūfēs opīumā smēh-
 tēfchānā, fās gan naw tīf bēeefmīgī lāitīgā, tā wīnā Eiro-
 pefchū rāfīdōs pa laifam teel nōfōdītā, bet tomēh beš
 fchāubām pāhīnā žīlwekā mūhchū un māfīnā wīnā ēnē-
 gījū. Leelāfā wāj māfakā mehrā tāš wīfādā fīnā kārē
 wāstīs pīrōgrēfū.

Wīfū to pāhrtēlot nēwāram wīs wāīs fāzīt, tā tā
 ir Kīnefchū tāntās eēfīntā wāinā, tā te naw ištāfī-
 jūfēs Eiropās kultural, bet tīf pat māf eemēfā ir mūms
 žeret, ka Kīnās wāldībā dīhšā laikā wāretū eewēfē fāhū
 leelāfū reformu. Šchī fāwādā Wīdūs-wāstīs wehl īgī
 pālīfūs par mīhlu pāfāulēs pōlītīfā un tīfāi pāwīfchī
 fīpēdejtī fīnā flūdīnāt par dīhūwū Kīnās pāhremēfchānās
 jēb aīdīfīfchānu, wāj ari dālīfchānu un bōjā eefchānu.
 Jā fchē ari uš reīfī parāhdībōs fāwās Nāpōleōns Pīrīmāis,
 tad tomēh jāfchāubās, wāj beš nāudās un eērotfchēem
 wīnāf wāretū flāwenājām Fīrānzījās Nāpōleōnām pālāf
 dārīt. Kīnū dālīt ir turpētīt tōti grēhīs uštēwūms, fās
 dālītājeem ištāfātū mīfīgās nāudās fūmās. Tā tad
 Kīnās žēlfchānās wāj gālīgā grīmāfchānā pēeder wehl tablatāi
 nāhāmībāi, un tīfāi tā ir flāidrā leeta, tā tagādējā fāh-
 wōfīf Kīnā wāīs pāfchāwēt nēwār, bet lai nū ari wējā

ari uz preešču maksat par tonnu tšuguna to pašu agrako zenu? Waj schabda reise zenas kriščana naw taiņi pilnigi normala parahdiba? Waj gan seltam newajadsetu bej gala zena krišč, ja wiņsch turpinatu ušturet sawu ograko atteezibu pret dšefi? Ja Seemet. un Deenwidus-Amerikas leelstee jemes plašumi, kuri til ahtri tagad teel pahwebrsi par lauteem, pahrlubdina pafauls tirgu ar saweem miļstseem labibas trahjumeem, — waj tad gan agrakas augstas labibas zenas webl war ušturetes un buht normala parahdiba, un waj schis semas zenas ir ištšaidrojamas teesčam tilai ar mahsliftam walutas pahrgrošbam?

Mehs pahrsihwojam tahdas pahriweščanas ari transporta (prešču pahrwadščanas) siņa, ka muhsu tehwu un tehwu tehwu šaltimes lihdsēti gandrihs pilnigi ištšēgti no fonturenēs; dšefšēti un twaifoni atwehra zetu uš jaunām, no dabas bogatal apwelitām rasčosčanas weetam un saweenoja winas ar muhsu tirgeem.

Waj teesčam wihs tas newareja darit nekahdu zitu eespaidu, ka weenigi padarit bej mehra bagatus weikalneetis-ufnehmejs, kuri netihščam eestla isdewigā stahwolt? Waj teesčam gan rasčosčanas un pahriweščanas ištšenumu pamafinasčanas nahotne wais lai nepahwebrščas par zenu pamafinasčanos par labu patešretajeem? Ja, nu ja, tad jau ees pee welna weens no pehdjeem apmeerinajumeem preešč tagadejās fainneeziftās labrtibas aistahpretajeem: ka ar tahdeem upureem eeguhtee rasčosčanas panahstumi noštme beigās ari leela bara strahdneču fainneeziftās labrtibas pahzelsčanos, tā ka, patezotees zenu kriščanai, strahdnečeem top pee-ėjami aistween jaunū un jaunū patehriņa awoti, t. i. zenas uš wiščam pahrtikas un patehriņa weelam top lehtafas, tā ka ari strahdneeti špeji few eegohdātees schis prezes!

Wet blatus kriščanai mehš redšam ari pahstahwigu zenu pahzelsčanos uš wiščam tam prezem, kuru rasčosčanas ištšenumu naw tilušči laut žif eewehrojami masafi. Pat wisgruhtako trisu gadēs neparahdas wispahreja wišu zenu kriščana bej isnehmuma.

Un waj tad pehz grubtu trisu gabeem nenahza atkal apmeerinosčās zenu pahzelsčanas gadi? Laika starpu starp 1887. lihds 1890. gadam mehš waram uštuhlot ka pehdje pahrejas laimetu no krišes uš labrtahjibu. Šchini siņa mehš atrodam Wahzu waisls statistika setosčus skaitus par zenu pahzelsčanos leelstirdneezibā:

1000 kilogramas.	1887.	1890.
Rudsi, Berlinē	120,0	170,0
Kweeschi	164,4	195,4
Ausas	98,4	157,0
Wieschi, Danzigā	108,5	153,0
Kartupeli, Berlinē	33,3	36,4
Bessemers tšuguns, Dortmundā	49,0	79,0
Ogles, gabalds	6,3	12,0
Prefetas ogles	4,4	9,0

100 kilogramas.	1887.	1890.
Apini, Nimbērgā	185,5	284,0
Wehšči, Berlinē	91,0	109,0
Zublas, "	57,2	115,7
Zeti, "	83,0	103,2
Aweni, "	88,5	106,0
Rudsu milti	17,1	23,4
Kweesču milti, Winkēn	28,0	32,0
Zuturs galwās, Magdeburgā	53,0	56,0
Kafeja, Bremenē	156,0	173,0
Rihis, "	20,5	23,1
Wraštlesču tabafs, Bremenē	90,0	124,0
Wjalzes tabafs: Umblatt	132,1	148,0
" " Braun. Schneidegut	102,5	105,0
Wilna: Seemet-Wahzijas, Berlinē	281,3	287,0

100 kilogramas.	1887.	1890.
Wilna: Buenos-Aires, Bremenē	373,7	403,0
Kotwilna: Good-Domra, Bremenē	83,0	90,1
" " Nu-Orleanas, Hamburgā	105,0	115,1
Swins, Berlinē	25,1	28,1
Warsch, Hamburgā	92,0	122,0
Zints, Breslawā	28,1	45,1
Petroleja, Bremenē	12,0	13,0
Netihrits kartupeļu spirts, 10,000 litri, Berlinē	50,0	56,0
Siltes, 150 kilogr., Stetinē	22,0	29,0
Neapstrahdats šihds, 1 kilogr., Krefeldā	54,2	54,0

Wispahrejas pahrlasts ir taiņi pahrsēibšosčās. Wispahrs pat labds laifos dāšču preešču zenas, patezotees rasčosčanas un pahrdosčanas eespehjas ihpatnejeem apstahstseem, war krišč, bet wiša waisls statistikas šaralstā zenas kriščana ir peesihmeta tilai pee alwas un lanepajeem. Wifas zitas prezes, pahrtikas weelas, ka: labiba, kartupeļi, gata, rihis, siltes, zuturs, spirts, kafeja, tabaka un apini; metali: ka, tšuguns, swins, warsch, zints; aushčamās weelas: kotwilna, wilna, šihds; kurinasčanas un apgaifmosčanas materiali: ogles un petroleja — wifas pazetas zena weenā reise un dāščas prezes turkrahst wehl toti eewehrojāmā mehra, ka peem: rudsi, ausas, kweeschi, apini, žuhlgata, teta gata, warsch, zints; tšuguns pazetas zena wairak neta par 50 proz., atmenogles pat wairak neta par 100 proz. Wajaga buht taiņi negausim, lai buhtu ar to wehl nemeerā.

Wet neween zenas par weenu un to pašu dāuščumu pahzels, bet ari pašči patehrejamo preešču dāuščumu i pawairojas toti eewehrojami, ka tas parasti mehds buht zenu augščanos laimētds. Tahda labrtā apgrošibas fuma pawairojas wehl dāušč.

(Turpmat beigās.)

Krogu jautajums degwihna pahrdosčanas reformu eewedot. *)

Ka sinams, Baltijas gubernās ir šipru dšebreenu patehresčana toti isplattā. Neskaitams dāščadu dšebreenu pahrdotamu, restoraziju un krogu dāuščums šchē faitē un posta laudis. Šchubposčana turpretim pawed laudis uš neiktumeem un nošegumeem, par to war pahrlēzinātees katris, kas ušmanigi lafa kriminalpahwas. Šcho parahdibu ihpāšči war eewehrot Rīgā, kur gandrihs latru deenu noteel nahwigas eewainosčanas un šleptawibas, ka to war laft ikturā Rīgās laifastā. Starp šcho behdigo apstahstu zehlooneem šchubpiba eenem pirmo weetu. Tamdeht latra žilwezes drauga peenahstums ir, raudst apobehšot šchubposčanu. Gaidamā dšebreenu pahrdosčanas reforma, degwihna monopola eewesčana eewehrojami apobehšos šchubposčanu un tamdeht ar nepazeetibu gaida uš schis reformas eewesčanu Baltijas kreentalee eedšiwotaji.

Wet schat reformai ir ari sawi pretineeti, kas neluhlojas wiš uš lauču le. Mahjibu, bet tilai uš sawu labumu. Dāšči weetejeer laifastā šcho pret reformu. Galweene wimu aistrahbijumi pret degwihna monopolu ir schabdi: reforma nepamafinasčot šchubpibu; mušču ihpāšnečeem želšotees saudejums zaur krogu šlehgčanu un masafu dšebreenu patehresčanu, tā peemehram Widsjemes gubernā topšot šlehti 1321 krogs, krogu ihpāšnečeem buhšot saudejums ap 12 miljoneem rubtu, lamdeht tad wineem ari wajagot šchos 12 miljonus ištšamafat; beidšot — krogi esot wajadšigi žetotajeem.

*) Šchabds schā raksta autora raksts notruktas ari Kreenu walodā „Rihsf. Wefnita“ 82. un 83. šchi gada numerēs.

Naw grubti pahrlēzinātees, ka schē aistrahbijumi ir nepareisi.

Krona dšebreenu pahrdosčanas derīgums ir nenoleedšams. Šchubposčanu tagad šipri weizina dāuščee krogi, restorazijas, alus bodes un tamlihdšigi eerihšojumi. Šchabdu dšebreenu pahrdotamu fainneeti raugās waj tilai uš to, lai weesi pehz eespehjas wairak nodsetu un atstahtu tur beidsamo graf. Uš to dšehraus pamudina ari kroga „kompanija“, lihdsbeedri pee glahstēs. Šchabdi un tamlihdšigi faunumi taps nowehrsi pee dšebreenu monopola labrtibas. Ka sinams, tad monopolu eewedot taps atstahtas toti mas restorazijas un alus bodes, wimu weetā tiks eerihšotās degwihna dšebreenu noliktawas, kur warēs pirst dšebreenu tilai butelites preeščprojam neščanas, turpat uš weetas to dšert buhs aistlegts. Tā tad, kas gribs, warēs dšert tilai mahjas, kur šchubposčana nekad nemotiks til leelā mehra ka „tabaka“. Dšebreenu pahrdeweji noliktawas dabris noteiktu algu, teem nebuhs intrese pamudināt laudis uš dšebreenu preeščanu. Pat kronis ka dšebreenu pahrdotamu ihpāšnees neiseet uš eenahstumu eeguhščanu, bet šanem degwihna eksploteščanu šanās rotās tamdeht, lai apobehšotu pahral isplattijušos šlito privatu darbibu degwihna pahrdosčana. Žināšču ministrija šagaida no reformas šchubposčanas mafinasčanos un lauču labrtahstas pahzelsčanos; lihds ar to pazelšees ari eedšiwotaju mahfasčanas špehja, zaur to kronis eenems wairak no pareišas nodofku mahfasčanas.

Reformas pretineeti tahlat aistrahda, ka krogi esot wajadšigi jemes želineečeeem un tamdeht tos nedrihsšot laišt žeti. Šchabds aistrahbijums naw pareišs: krogi ka naktšpatwerfmes eestahdes war palikt ari tahlati tur, kur tas wajadšigs, bet bej šipru dšebreenu pahrdosčanas; par naktšpatwerfmi no želineeča war nemt atlihdšibu pehz apšiprinatas talšes.

Newaredami žitadi fewi aistrahwet, krogu šlehgčanas pretineeti kerās pee wez un wezā lihdsēka: tee baiba ar Baltijas muščneču priwileģiju aistlahresčanu, aistrahdidami, ka uš Baltijas prowinsču III. dafas 883. panta pamata mušču ihpāšnečeem esot priwileģija kroguš turet. Wet ari šchi eeruna naw pareiša. Widsjirms — šchi krogu teesiba nebuht naw muščneču priwileģija, bet tilai mušču ihpāšnečeem uš teesiba. Widsjeme muščas war pirst wišas lauču šchēlas, ka semneeti, tirtotaji, pilsoni u. t. t. Kam peeder riterščafes muščas, tam ir ari krogu teesiba. Tā tad muščnečeem nemas naw teesiba šcheglotees par wimu priwileģiju aistlahresčanu, latēs muščneeks war drošči uštahtees žihā pret „meipi“ jeb „tabaku“. — Wet ari mušču ihpāšnečeem naw teesibas lawet monopola reformas eewesčanu. Mineta Baltijas prow. līf. 883. panta ir teists, ka krogu teesiba peeder muščas ihpāšnečeem „pehz pahstahwofcheem noteikumeem“ par dšebreenu pahrdosčanu. Tā tad mušču ihpāšnečeem ir teesiba turet kroguš tilai tad, ja pahstahwofchee noteikumi un lītumi to atkau. Wet ja Walbiba tagadejo ažišes noteikumu weetā ištšod žitadus lītumus, kas krogu turesčanu apobehšo, tad krogu ihpāšnečeem jaturās pehz šcheem jauneem noteikumeem, jo pehz mineta 883. panta pee krogu teesibu leetosčanas jaewečro „pahstahwofšes noteikumus“. Tā tad krogu priwileģija, kas dibinata uš Balt. prow. līf. III. dafas 883. panta, ir pilnigi atkariga no waldbas ištšoteem noteikumeem; ja schabdi noteikumi apobehšos waj pat šlehd kroguš, tad newar pret to karot ar 883. pantu.

Zau agraki waldbia apobehšoja krogu turesčanu. Wisaugstaki 8. juniā 1893. gadā apšiprinata is lītums (aiz. ušf. 562. pants) nosafa, ka kroguš ir brihw turet tilai uš gubernatora un ažišes pahrwald-

un žitahrti til špehziņa šina nemtu deefin žif behdigu gatu, tad tomehr winas loma wehl nebuhtu beigusēs pafauls weštare, nebi ari schis lītēnis winai buhtu gluschi nedširdets un nepeedšiwots.

Sihumi.

Laulibas problems. Wina: „Es domaju, Karli, tu manis wais nemihlo.“

Winašč: „Al, nerunā tat blela!“

Wina: „Ta te nu bija! Tu jau pats apšiprinti, to es nupat šajiju. Nerunā blela! Waj tu jeb tad ar mani šchitā esi runajis, tad wehl nebijām prezejusčees?“

Winašč: „Ne, mihta.“

Wina: „Toreis mana masafa wehlesčanas preeščtewis bija pawehle. Toreis tu nenoschēees ka ubags, nepihpeji žigara un nelahji awifes, tad es biju istaba. Toreis tu man latru wehlesčanos luhšoji ihpildit, un žentees, man parahdit wiswisčabas ušmanibas un labpatiščanas.“

Winašč: „Teesja gan!“

Wina: „Toreis tu ari nebiji til meegains un garelaižis ka tagad, tu biju gara bagats, energifšs, dūščigis.“

Winašč (peezeldamees): „Mihtala, waj tu jau labrtēis ees rebejuse puiku, ka tas abhelē labji pehz ahdola?“

Wina: „Waj nu ne. Wet —“

Winašč: „Kauj man ištšunat! Winišč labji un labji, kamehr tam ahdols rotā, waj ne?“

Wina: „Ka tad?“

Winašč: „Wet tad tas winam rotā, waj tad winišč wehl labji?“

Wina: „Ne, bet tas ari nemas wais naw wajadšigs.“

Winašč: „Toti pareisi, tas ari nemas wais naw wajadšigs! — Tā tad: Tu esi tas ahdols un es esmu tas puika. Tu esi mana, tadēht man tahlat labji?“

Wina (eesahldama dikti schausstet): „Al, es nabaga nelaimigais ahdols!“

Šchā masafā weentēšibas isdomatā žofā aistustinats weens no laulibas jautajuma galweneem problemeem. So ir šladra leeta, ka preešč jaunās seewas naw swarigata peedšiwojuma, ka bruhšana pahriweščanas wihra. Bruhšana wairak waj majat ihleelas, wihrs rahdas lahds winišč ir. Šchi maina seewai dāuščreji noštme „notriščanu ka no debešim“.

Žif beeschi schabda breekmiga maldiščanas wainiga, ka laulibas kluht nelaimigās, kas to lai ištšina! Dehdiga un galantā mihtala pahriweščanas nelainā wamahts seewas ažiš naw tahēht masafs wilitus, ka tas laifam til wez ka žilweču dšimums pats. „Šaunā seewa“, tas lihds šchim mellejuse tilai masu weetinu, uš kuras tā waretu šahwet, no wihra wehl dāšču to nopeemu prasīs, tad ta reis ar wihu sparū peegreēšees laulibas jautajumam. Un tad warbuht buhs amahžis laifs, tad wihrs nostahrtis, ka winišč rihšojas fawa pahšča Labā, ja winišč ari ka laulais wihrs paleel ahdēht sehdam, tas ir, — ar wihseem špehkeem žensčas palikt tahds, lahds winišč ka bruhšana islita.

Mehnesča aptumščosčana, kuras falendars nebija parejojis, redseta 13. marta walarā Rihša-Bruhšā. Dāušč azuleejimeeti šahla, ka tumščs, apahšfermenis gaisčam mehnešim pagahjis garam no kreifās uš labo puš, tā tad mehnesča wirtjeenam preti. Gaisčais mehnešis tā walarā rahdija tilai šchauru šipi. Pret pulstēn 7 walarā lahds tumščs fermenis aistšiba preeščā muhsu naktis špibdelim. Pehz žeturtdal štundas masafis gaisčafs mehnesča šepis bija jau štumis drusku mafafs un ap pulstēn 8 tas pawisam nojuda. Wifš notika gluschi tā, ka pee mehnesča aptumščosčanas, kuras parahdibas štatitajeem labi pašihšamas. Atumščojosča fermena melno lodt wiš apuhšotaji eewehroja. Ar to esot no jauna peerahdits, ka bej gaisčā mehnesča wehl moši tumšči mehneschi. Wejās kronitās ari wairakahrt peeminetas šchabdas žitadi neistšaidrojamas gaisčā mehnesča aptumščosčanas. Dr. Georgs Waltemats (Hamburg, Ritterstr. 76) luhš wifus tos, kas augšā aprastlito notikumū buhtu nowehrojuschi, winam peesuhrit tumafas sinās, lai par tumšču mehnesču žeteem buhtu šahladami lahdi isštšaidrojumi.

Sawada krusa pehrn krita Greekijas galwas pilšetas Atenu tunumā. Wismofakeem graudimeem bija 15—17 1/2 milimetru žaurmebrā (1 zolla = apm. 25 milimetrem), kamehr leelāee šafneedja 35—40 milim. garumu; pa leelai datai tee bija gaseni un widū ar reewu, tā ka tee isštšajās tā mafi wegifšči. Malas bija badlgani dugainas, šneegam lihdsigās, kamehr lodols bija žeesch, špilgti balts un toti žees. Starp lodolu un malam weela šahstahweja is dšidra, žaurredjama ledus. Wimu temperatura bija 6,7° C. Eepreešč negaiša temperatura bija 27 1/2° C. — Pee šcha gadijuma warēs peeblišt, ka Šchētermarlā

isdariti sistematiski mehginajumi, krusas negaišu nowehrsi zaur šchausčanu. Tur eerihšotās dāuščas šchaujamas šajijas un pehdjeēs gādās tur teesčam naw bihs neweens negaišs, kas gan wehl naw nelahds peerahdijums. Traberšs norahdijis uš to, ka gan waretu buht eespehjas krusas negaišu nowehrsi mahsligeem lihdsēkeem. Pahštšitama leeta, ka uhdens šafalst jeb 0°, bet ja tam lauj gluschi meerigi šahwet, ka tas nemas nedabi šafustees, tad temperatura war krišč wehl dāščus gradus sem nulles un uhdens tomehr paleel wehl šahdriš; bet tilihdsi to nu šafustina, tad tas azumirkl šafalst par ledu. Traberšs nu doma, ka pee krusas attihšiščanas šwariga loma peekriht šhžimam uhdens twaiku piltiem, kuras atwehšusčās sem 0°; waretu buht nu eespehjas, ka zaur šchausčanu aistawē dāušču pilšču šafusčanu weenā lahše. W.

Leetus mahsligu radiščanu, ka Amerikani to domaja, Traberšs uštata par ne-eespehjamu. Truhštā darba, kas wajadšigs, lai no šamebrā šausa gaisa ihšpeestu uhdeni. Wet toteču pehz wina eestateem gaisa mitrumu špehi pawairot, jeb pareiši šafot, darit eespaidu uš laifu, putešku dāuščums, kuri žetas zaur leelsto ruhpeezību. Zaur to ari esot isštšaidrojama pehšona negaišu peenemščanas. Uhdens twaiki, ka sinams, šabeese aistweenam uš putešku krišišcheem. So wairak krišišču, jo wairak uhdens pilšču.

Ir sinams mehš, žif gaisš war ušneemt uhdens twaiku, ja gaisš atrodas jo wairak šhžimū puteļišču, jo wairak uhdens twaiku tas war ušneemt, war tilt pahšahinat. Wet tas toti weizina pehšona negaiša ihšelsčanos.

Bakterijas lapos. Lešeners nobarbojees gar jautajumu, žif igi dšiwwo lapos šlimibu dihgli — bakterijas. Jautajumam ir neween šinamistā interese, bet tas šwarigs ari higienistā (wešelibas loščšanas) siņa, jo tas šahw šafarā ar jautajumu par lapu laittigumu un šchad un tad ari war buht isštširoščs, waj lahdu ar šipigu šlimibu mirušču lihši polžija atkauj pahweest uš zitu weetu. Lešenera panahstumi bija schabdi: nīa un dilona bazill apraktā lihši palika dšihwibas špehji lahds 95 deenas. Kolerās un krusošā plausču eelajuma bazilli pehz 28 deenam bija beigt. Tetanus (krampja) bazills wehl pehz 234 deenam bija līpigs, un bafu gigtiga weela wehl pehz gada nebija šaudejuse sawu špehu.

neka atkauju. Ja šķee valdības eedebni labdu frogu eestata par šaitigu, tad wineem teešiba noleegt frogu turešānu. Bateizotees šāim likumam daudš šaitigu frogu ir aisselehts. Tā tad jau ir noteikumi, kas atļauj frogus sehtg, frogu draugi tamdeht welta baida ar šawām „šifumigām“ teešbam.

Bet ja ari mineteē frogu privileģijas aprobešojumi nebūhtu, tad tomehr waldbai ir likumiga teešiba atzelt ščo privileģiju un eeweš dšehreenu reformu. Nešahdai privileģijai naw teešiba pašahwet, ja tā ir šaitiga šabeedribai. Ari wehršiba un dšimšbūššana bija šahdreis dāšādū šaušū un šāhru „teešbas“ un „privileģijas“, bet walšis titumibai atthštotees un šilweem šawu šilwešu teešbas aprobešotees šahdās privileģijas newareja wairš pašahwet un pate waldbā tās atšehla. Šahdā pat netikumiba ir šaušū šifubššana jaur krogeem un „šehneem“; šabeedribas aprobešotā arween wairat pahrleeģināšas par wīnu šaitigo eepaidu, waldbā grib naht palihgā šabeedribai un šahjas pee frogu šifubššanas darba. Uš to waldbai ir pilnigas teešbas, jo gabht par walšis labšahjību ir wīnas ušderums un juridiskais pamats.

Newaredami ašpehtot gaidamās reformas pateēģoš labumus un waldbas teešbas uš frogu šehģšānu, frogu aššahwetajū pāgehr, lai kronis šmahātu muišchrogeem, frogu špāšneeteem, 12 miljonuš rubluš atlihdšibas. Šaprotams, ka šahdās pāgehrjums ir beš pamata. Atlihdšibu war mahtat šitai par šaut šo labu, derigu; par šaitigu frogu aššehģšānu wīnu špāšneeteem nešas nepeenahšās. Šanums newar šit špāšis, kas šnāšči ween šāšnišjina. Neweens nedrihtš šawus eenašumus dibinat uš šihšjilwešu šamaitāšānu. Muišhu walšij břihtu šapitalu naw, tee šāšleeto šoti dāudšam wājadšbam. Kas tad lai šohs miljonuš mašā? Muišhu walšis eedšihwotajū atrodas nešahšdšinami nabādšigatōš aššahššās, nešā Bāltijas muišhu špāšneeti. Tamdeht šabeedribai ir pilnīga teešba pāgehrēt no frogu špāšneeteem wājadšģoš uš uruš froguš šehššot. Šahdus uš uruš nešis ari wāš šiti šaudis, kas tura restorāģijas, froguš u. t. i. pr. Krodsneeteem un restorāģiju špāšneeteem bušš šamelle šitš pelnas awois. Ari pilšehtās namu špāšneeti šaudē dāudš jaur restorāģiju šehģšānu, jo restorāģijas teem eenešā labu nomas naudu. Un tomehr ne krodsneeti nešš nama špāšneeti pilšehtās nepāgehr no waldbas atlihdšibu, lai gan tee nedšihwo šit labōš aššahššās, šā muišchneeti. Šā šahdus uš uruš war nešš nomneekš un krodsneekš, tad to wehl weeglaht war darit muišchāš špāšneeti.

Bet tam — degwihna pahrdošānas reforma nebūht nepamāšinās muišhu eenešmumus, bet ar šaitu šohs wehl paleelinās. Aprobešojot šchubšibu, šaušū meeģšs un garigš šahwēllis labōšes. Šemes šrahšneeti wairš šit dāudš neaššes uš pilšehtu, jo tee neturēs pilšehtās dšihwi par šit pašihšānu. Ari darbi šohs šreetaš šdariti, šāšā pāzēšes. Nenotiks muišcham šaudējumū ari jaur šahššbam, dešmahāšanam un tamlihdšģeem nošegomeem, jo šoti beēšči šchahdi nošegumi šželas jaur šchubšchānu. Šahdi un dāudš šiti labumi šehšes ari muišcham no šipru dšehreenu leetošānas aprobešojuma. Šerešim, ka mehs degwihna pahrdošānas reformu driht šagaidšim un ka wīnas pretineeteem nešdōšes atturet tās eewešchānu.

Šehrinātš adwokatš A. Šumbergš.

Rigas Latweeschu teatris un wina mahšla.

No J. Šorula.

I.

Šhstenas mahšlas pehš mums ir dāšū reiši ja-atšahj šaweji, rabi un draugi, un šitai tad mehs, pehš eewebrojameem uš ureem, waram aššahšit, šlaušitees, ar weenu wahrdū šafot „šahdi“ mahšlas preešchmetu, t. i. mums ir mahšlas pehš šāšānidoģas ar „šrahšem“ un „mahšam“, šuri warbuht ir šreetni, derigi šilweš un walšis pilšoni, bet šureem deemschehl preešch wīšā, kas mahšlas robešchāš atrodas, truhšt wājadšģā prahta. Šil šary mums naw kundšū un šungu, šuri preeģas, ja meita prot „šchneidigi“ nospehlet walš, ja tā dšeed „Šišerim du šleine“, wāš „Wir halten treu und fest zusammen“, bet no Šetowena wāš Wagnera šē negriš nemas dširdeht, neru- nāģot par wismoderneem meštareem, tā Šindingu, Šwensdšenu, Šrahmšu, Šichardu Štraušu, Šumperdinku u. t. Šehrs dāšchreš naht prahtģā štolotāja mahšibā, šurš tad glābbi mašā šilweša dāituma šegū un šubtas, bet pa leelāšāš dāšai eedšimšiba, šura behenibā mašteet wehl šotama un pahrweidojama, šepnā garā šurpina šawu šaitu un pehš wežu weģām tradģijām uštura mahšas miģā maigo meegu. Ša nu ari šilweša laime ir wina augštā dāšwāna, tad tomehr mehs darām pāreiši, ja mehs šchāš laimei peeteizām šaru, šitlihdš wina eet par robešū un dāra šitš nelaimigūš. Šē šitu, ka muktis ir laimigāš par inteligentu, gara žentigo šilwešu, šitu ari, ka tee, šuri pehš wežu weģām tradģijām miģze mahšas walšus, polšas, wīšabus muštalistuš šleuš šolo un wairāki šopā, ir laimigāš, nešā tee, šuri miško Šetowenu. Šabi buhtu, ja šchē laimigee eeshģotš beēšōš mubrōš un tad tur nemōš pehš pārišchānas. Bet šitlihdš šchē Šortunas mišluti — bāhšch degunu Apolona un mušū šempli, tad nu tee gan ir pelnišūšči pēhreenu. Wehl šamāht ir, ka tamlihdšģi šungi šmetas par mahšlas eestāhšū wado- neem, pahrwalditāģeem, aššibšneem un mahšlu pašchū šanem ašš apšalles un iššweešch uš eelās. Šināms, kas šitai war notikt tur, šur „šautim nešina, šo tee dāra“, šur par šihiti šudģijām un šudeteem wihdreem, wehl walda mahšlas šinā šumšā, ihša, gariga polarnāšs.

Šuhšū atwainoģeet, ja eš eedrošchinos aššahdiht, ka ari šee mums walda, ja ne polarnāšs, tad tomehr nāhtš, tad mehs šapnojam par mahšlu. Šē domāju špeģieli par mums — Latweešchēem, šurus aššihd šitai dšejās „bāhla mehnešģija“. Apluhšōim šchoreiš muišhu leelako un šreemako teatri — Rigas Latw. teatri. Par wīnu ru- nāģot ir drošchī un nelotām jausšahjas, kas mums weh- laht bušš wīšem par labu. Šeel dāudš kas pahrmeštš teatra direktoram, teatra komišģijai. Šai gan pahrmetumi

dāšchū reiši ne beš eemešā, tomehr galwenāš eemešš, šapehš muišhu teatris ne-eemanto leelaku ženibu, ir meš- šams šitōš aššahššās. Muišhu atšereem truhšt dūšchāš, šrahdiht šilweģibu wīšā wīnas pilnibā. Wineem truhšt ari dūšchāš šarāušit šaites, šuras šoh šaita pee meetu pil- šonu „mahšlas“ prašbam. Šahlat wineem truhšt dūš- chāš eedšilnatees šewis pašchū šeršonibā, eedomatees, ka tās laimigāš wāš nelaimigāš, šuru wīnšch šehle, ir teesham wīnšch pātš un neweens žitš. Un wehl reiš wīneem šapat truhšt dūšchāš pāšneegt publikai šo jauru, pāššahwigu, šā muišhu rāššineeteem, šureem jau šen buhtu lahtš, lahtš šawus pēģoģuš pēģuģā, plāšchāš břihtwibā. Bet deemschehl, pee mums walda šahdi eestati, šuri ašš- leedš lehtš par wežo, šakritušchō šehšu. Mehs lamajamees žitš par šitu, nošodam muišhu darbineetu rāšchōjumus, bet ešam pašchī bāiģiti šā šakti.

Šuhš, šapehš ween, ka mums, Latweešchēem šit maš dūšchāš, mums ir šitdāudš diletantu.

Šas Šchēste, wozu der Mensch gelangen kann, ist das Bewußtsein seiner eigenen Gefinnungen und Gedanken, — das Erkennen seiner Selbst, welches ihm die Einleitung giebt, auch fremde Gemüthsarten zu durchschauen.“) šaka šete. Bet šai šchāģā aššinā eedšilnatees, šur wāģaga dūšchāš, jo šilweša dwehšele ir břeemģigā, nešā Šreitas mešt.

Latweešchū mitoloģija pēerahda, ka ari muišhu šen- ššchēem šchāģā šinā ir břihtš maš šurāšchāš. Šeno Štāndi- nāweešchū un Šermanu mitoloģijā mehs šastopam wārenas deewu šihnās, leelus, augštus pāšules ušštatus. Muišhu mitoloģija ir nāiwa. Šenee Šreeti, Šeģiptešchī, Šndeešchī, Šeruzješchī ir šewi pāšunšchī, wīnu mahšlas šariba rahda, ka tee ir pilnigi, augšti šilweģes reprezentanti břihtchī. Šeno Latweešchū poeģijās dāitums ir nenoleedšams.

Bet ir ari nenoleedšams, ka šchāš poeģijai ir šihšas šaknites, ka tā dšihwibās laimi un behās, ja wīnas šitšeni aššustina weenigi wīšpufe, šā weegla wāšara wehšma šoku lapas. Šeelu wehšru, žehšas šaribās šur naw. Un tā ir wehl šchodeem. Šndeešchēem ir Šudhā, Šuddeem ir Šimšons, Šengreešchēem Šeralešš, Šermaneem — Šeģifrišs, muišhu laimīneem ir Šalewa dehlš un mums — mums ir šagrauštu širchū dšejās, šehšas, šumjās dšeešmās! Ššens šata, ka žeešchāni ešot leela wāra. Teesham pāšwitatei ir dāudš reiš leelāš šehja, nešā atwitatei. Ari muišhu tautas dšeešmam ir leela wāra par šilweša juhtam un širbi. Un tomehr wīnās mehs neresšam dūšchāš, wāro- nibas, un šit labi buhtu, ja to netruhtu! Tad mums buhtu břihtš drošchš pamats šitš dramatišāš dšejai. Bet ar to ween buhtu wehl maš kas šāšneegtš, ja mums dra- matišā original-dšejā šeedetu. Wīnu ari wājadšetu pēe- nahģigi šleetoht. Šā dramatišā dšejā ir tā augštāš, par to newar buht šchāubās. Šchēšpirs ir dšejneeku šarāšis un tās wīnšch šaitam palikš uš wīšem šaitēem. Uš muišhu rāššineģibu wīnšch ir dārijš wīšai neģigu eepaidu, bet uš muišhu teatra mahššlineeteem wehl mašaku, šaut gan teatra šeperturāš Šchēšpira lugaš šastopamōš brangā šaitā. Šepeeteel ar to, ka šehle Šchēšpira „dramas“, ne, wāģaga šehlet šilwešus, jo Šchēšpirs to ir gribēģis. Šar nelaimi šilwešam no šilweša ir šoti bāil! —

Ša nemaldōš, tad šlawenāšchōšs Šettenšofers, Šin- tenē, ir tās břihtš, šuršch aššineģibās labā šew eepoteģis šahdās břeemģigās šlimības dšihģus. Šr wairat pēemehri šināmi, šur aššiti nešūšchī tamlihdšģigūš ušurus. Bet wāš bušš weens weenģš pēemehrs šināms, šur mahššneekš mahšlas labā buhtu dewees nahwes břeemģas? Šē nešinu. Šā, to pāgehrēt no mahššneekā, ir pehš muišhu wīšpāhģigām domām aššprahtģiti. Nema- nenemšim jau to šā pēemehru, šad šautu ainu gšesnotāšs rāhģjās uš augštām šlitim, no šurām tās weegli war notriht, wāš šad dšejneekām ir šit dāudš dūšchāš, dšihwot ar kritiikš weenā namā, tamlihdšģigi ušuri teel nešti dāšchū reiši weenigi materiēlu aššahšku pehš. Bet man gribetōš šinat, wāš šahdš atšeerš ir pēem. „eepoteģis“ šewi nahwes dšihģus, šai šinatu, šā ir ap dūšchū, šad šamiršt, šā jaurunā un jāušturās, šad tās pēektāģā žehleenā redš šawā preešchāš nahwi, šā neššbeģgamu břeemšoni. Wāš wīš tee „Šamleta“ šehletāģi, šuru šatrā leelākā pilšehtā ir wairat dūšchū, wāš tee šahdreiš ir ari pāšrdomājūšchī, wāš prinģis Šamlets, šitām bija šitdāudš rūhģju, žehlu domu, pāšales ušštatu un šaprašchānas, wāģa pāwīšam šit šaiti deklamēt un ušštātees ar šahdu šrišuru, šahdā „šmutā poē“ mehs wīnu uš muišhu žeenitām šitawem rešam? Al, nebūht ne! Šchēšpira Šamletam bija wīšš weenāģa, wāš wīna mati bija gari wāš ihš. Wīnam šreemta širbi weenigi šilweģes nešilweģibās, jantājumš, wāš ir wehšrs dšihwot, wāš ne?

Šehšch šā pašahw atšeerā mahšlā? Břehtchānā, ne- ššturamā deklamēšchānā, šolām šwaidišchānā, išweģibā, šostimū garšchā?

Šai atšeerš weenā weenģā šitā ušštāģas šā ihšš mahššneekš, šuršch pāšihšt šilweša dwehšeli, tad wīnšch tomehr bušš leelš mahššneekš, ja ari tās žitōš šitōš šehleš šitai šumēdinus. Šo atšeerā mehs ari nedrihtštam pāgehrēt, šai tās wīšū gāro dramu jauri ir uš pelam, šai tās šlatu pee šlata ušbudinas un leen tā šafot beš atpūhtās žitā ahdā, — šilweša organišms, nerwi tā nepānes. Mehs redšam pee leeleem mahššneeteem un mahššneeteem, jāunākā šaitā pee šainza, Šarās Šernar, Šolterās, Šufes, Šormās, Šeģridās Šrnoldšon, dŠnd- rades un žiteem, ka tee wīšū šawu mahššlas širšibu šon- žentre weenā weetš, šurā tee šiteģ wīšū šihšjuhtibu ar šilweži un šilweģibu, šurā weetā aššdeģas wāš nu eenašš, wāš miššlešiba. Šchāģā šinā šeproduģeģōšchē mahššneeti eelāhroģas pehš komponištā rešp. dšejneeka preešchšitumeem, eewehrodami, šā wūšim šahšmā mehģinat šlattāģu wāš šlauštāģu eeweš špeģiālā trahģiā naw teģiami, tam jānotēel pāwāšam, jaur moduloģijām. Šā tad pilnigi pēeteel, ja atšeerš wāš aktriē šehle šawās šomas leelako dātu šitai pehš „weģām tradģijām“, ar rutinu, pehš šchāšlona un preešchraššteem, bet weenā weenģā weetinā tam wāģaga publiku pēepēšchī pāhšteigt šā šilwešam, šā šahdam, šuršch teesham šchō dramu šaprot, šura širšš šaplot šihš ar leela

) Augštākais, šo šilwešch šehģ šāšneegt, ir šawu domu un no- šublu aššina, šewis pašchā pāšihšchāna (šaprašchāna), jaur šo wīnšch teel pee šehjas, ari šitu dābu jaurštatit rešp. šapraš.

Šchēšpira širbi šem dšihwes šahšā. Wīšgalwenāšch teatra mahššlas ušderums ir publiku pahrleeģinat. Šē wairat reišchū ešmu Latweešchū teatri dširdeģšš publikā šmeekšus pa Šchēšpira dramu šrahšes šaitu — šaitim teem šlateem pārahbōtees, šureem wājadšetu muišū aššgrābt, šatrināht, pēem. noburšchānās un miršchānās šstāšš. Še publika naw wainiga, ari Šchēšpirs naw wainigš. Wainigi ir šrahšitāģi — atšeeri. Ša šahšš šaušū muti, beš širšš, beš domām, šā šota gabals ušštāššes uš šlatawēs un teišš: „Man šamiršt!“ tad tur ir šahmeģās. „Šom Erhabenen bis zum Lächerlichen ist nur ein Schritt“ (Šo augštības šihšš šmeekšģam ir šitai weenš šolis). Ša šahšš weentāhšchī deklamē: „man šamiršt“, wāš „es šewi nolāuju, miršt, neģehli!“ tad ar to wehl nešas naw pēe- rahbōšs. Šlattitāģš netiģ. „Šas newar buht!“ wīnšch domā. Ša, dāšcham šadām atšeeram buhtu 100 reišchū no jāuna jāpēdšimšt un šatru reiši šalabōģas prahtā un dūšchā, šai tās šchūtu ženģš, weenu weenigu reiši uš šlatawēs „miršt“. Šchē miršchānās šlatti ir wīšpāhģiti tee pēedāušchānās atšeni, pee šureem wīšem dšihwāģeem atšeerem jāšuhp. Šhstēnibā dāģiti miršt weenigi mirēš. Šomehr pātš nahwes břihtšis ir atšeeru mahššlā mašak no šwāra. Šagatāwōšchānās uš nahwi, ihša wāš gāra, ašš- trwer wīšū šilweša gāru, wīnā ihšeno buhtu, šiteģ ihšumā šilweša wehšribu un nošimni. Šchī weenģā domā, šā ir jāmiršt, tagad wāš wehšch, šā ari atšeeram pāšcham ir šamiršt, šchī neššbeģgamā šitšena nošoudā, war atšeeru šit šahšu šehģinat, šā wīnšch ar šawu dāšā ween jau war aššgrābt publiku, nešlatoģes nemas uš šehli. Bet tā nu ir tā nelaimē, šā leela dāta atšeeru nešina, šo tee dāra. Šee šrahda Šchēšpira ihšpūš, t. i. atšlāht šehleģot jāš- rahda šilweša šitumū un netikumū, šur tam truhšt dūšchāš tam wīšam žiteģ. Šeela dāta šaušchū nemas netiģ, šā teem bušš reiš šamiršt. Wīni orween domā, šā jaur šahšu šewišchū gāģieenu tee šmukš nahwei. Šapat naw šahdu mašumš, šuri šchāubās, šā šeme jaur šahdu šewišchū gāģi- jumū wāretu eet šojā, šchī šeme, uš šuras walda omulibā, šur širško bāššes, šonžertus, weēšbas, šur tā šafot nešas šaunš newar notikt. Un ir ari plāhprahtģiti, šuri nahwi grib pēemāhniht. . . . Un tur tad šai žetās tee, šas šapraštu trahģiku Šchēšpira darbōš, šas šai žiteģu šaitšibu břeemšam, šainprahtģitā, apmelošchānā, eenašdam? Šriwat-šilwešch, meerigi dšihwōdams, 40 wāš 50 gādus no laimes šolotš, nešinādams šas 51. gādām beidšōtees notikš, war domat šchā wāš šā. Wīnšch war buht šas šmeekšģatāš ideālišš, šuršch pāšihšt šitai rošes beš ehřšchēem un mirtes beš ašaram, tās ir pēedōdams. Bet mahššneekām wāģaga šatrā šinā orientētees ne šit ween šadšihwē, dšihwē, bet ari pāšaulē, wīnam šihš ar Šrančchū dšejneeku Šoē Šlō- rado (šelta šeme) mešleģot, jāeet pā šemi, šauri šellei, debe- šim ar šeelako dūšchū.

Šew wāģaģ šinat, šas tu ešš, Un šo tu šawās šuhšis neš! Šew šāšim, šapehš dāšchī rāudā, Un šapehš žitūš laime glāuda! Šew jāprot šchubšā behtu dšeešmās Un šchāšmū pilnās nahwes břeemšas!

Šo eekšģšemes.

a) Waldbas leetas.

Šerešwistu eesaušchāna. Šarāšāšs šrudena re- šerwistu mahšibās šaitš Wīnās šara apģabalā šchōruben eesāhššes 10. šeptembri. Šešauti šitš, šā „Wibš. Šub. Alw.“ iššludinātš: a) 1894. gādā šara deeneštā nomemtee šahģneeku un žeetoģšchū leelģabalneeku apāšchāšewiģi, šuri pehš mašak šā 3 gādū nošalpošchānās no aktiwa deeneštā atwainināš, šapat ari 2. šchširas šawwāneeki; b) 1899. gādā nomemtee šahģneeku un žeetoģšchū leelģabalneeku apāšchāšewiģi, šuri pehš mašak wāš wairat šā 3 gādus ilģa deenešta no aktiwa deeneštā atwainināš un šauku leelģabal- neeki, šuri wairat šā 3 gādus deeneģušchī; beš tam tā pašchā gādā 1. un 2. šchširas šawwāneeki. — Mahšibās šaitš ir: 28 deenās preešch žeetoģšchū leelģa- balneekēm, 21 deena preešch šahģneekēm, šuri mašak šā 3 gādus deeneģušchī un preešch šauku leelģabalneekēm un 14 deenās preešch šahģneekēm, šuri mašak šā 3 gādus deeneģušchī un preešch šauku leelģabalneekēm un 14 deenās preešch šahģneekēm, šuri wairat šā 3 gādus deeneģušchī. Bet šara apģabala preešchneekš war tōš šerešwistuš, šuri aktiwa deeneštā naw ar eerošchēem deeneģušchī, ja tee pehš 14 deenās ilģa mahšibās šaitā naw pēeteekoģchī eewingri- nāģušchēes, paturēt mahšibā wehl 7 deenās.

Šelģawas apģabalteesāš šprofurōšs Ruadšē pahrģelšš šahdā pašchā weetā uš Witehštu. (Š. Š.)

a) Baltijas notikumi.

Šawinoģums Baltijas Pahrģitās beedribam. Baltijas Šaweenoto Pahrģitās beedribu šomiteģa šura par šawu pāšihšamū pēenāšmū Pahrģitās beedribam norah- diht, šā wīnam šit šepēeģešchāmi wājadģiģā grahmata „Wēikala wadōna šontrolē“ pehš šewidēnata Š. Š. Šchē- šebjatģewa šģa aššrahģijumeem jau pāģatāwota un dābu- jāma pee grahmatu širģotāja Š. Šola šģa šehšis. Grahmata šitpēdš un šģitōšš ahdās wāhtōš šeeēta, 200 šotšnes beēģa, mašā 4 rbt. 50 šap. Šchī grahmata wīšām beedribam uš šitako eeteģjama. Špāšchī tagad, beedribam šawus šehģinūš par pušģada daršibu nošlehšģot, išbewiģš šaitš šahči pehš wīnās rihģotees, nobodot wīšas preeģš bōdē weikala wadōniam par pahrdošchānās ženam. Wēi- kala wadōna šontrolē wēdot, beedribās drošchī war žeret uš dāudš jo leelakeem pāhššumeem. Grahmata wārešš noderet wairat gādeem.

Š. Š. Šulffš, Šolberāģas-Šhģ-Šwīnšlas Pahrģitās beedribās preešchneekš un Baltijas Šaweenoto Pahrģitās beedribu šomiteģas rāššwēbšs.

Šidšemes šrona palata pašaw walššrupneē- žibas nedōhtu māšfataģeem, šā šināšchū miništris atšahwšš iššot pušģada rūhģneģibas un širššneģibas leezības preešch šahdam širššneģibas eestābdēm, šuras teel uššureešš šitai pā wāšarās šaitu pēldu weetās un wāšarnģās Šidšemes

gubernā. Šis lezibas isdos no rentejam un pilsetu valdem par laiku no 1. aprila līdz 30. septembrim.

Degvīna monopola leatā, ka „Prib. list.“ dšrdejis, nolika uš. g. 9. maijā Vidzemes ašijes valdes ezirkau inspektoru sapulze, kuru noturēs Rigā. Šini sapulze pabrūnāšot uš degvīna monopola eewefšanu atteezofošoš fainnezištas un administratiwas dabas jautajumus. Vidzemes pilsetās, ka minētā awiše tablat fino, wajadšigās degvīna pabrūdotawu telpas jau pilnā fāitā ešot nonomatas; preefškontraktus ašijes walde patlaban lušfojot jauri. Jautajums par pabrūdotawu telpu nonomafšanu uš laufeem līdš Peterburgā pee neteešo nobofku departamenta noturamās konferenzes nolehmmam, ka finams, atliks.

Vidzemes ewangelijuma-luteranu konfistotrija, kura šinīs deenās sawas sehdēs eefahufe, fchopawafar, ka „Rigāšhe Mundschau“ dšrdejuše, uš konfistorialefameneem peeteišeš fowifāi leeks fāitās jaunū teologu.

Rigās mahjības apgabala furators ištājīs wairateem direktoreem, inspektoreem, skolotajeem un skolotajam sawu atfinidu par to, ka wini 1898. 99. mahjības gada pirmā fimestri naw nokawefuši ne weenu mahjības stundu. Ši garala farakšā fche peeminešim Baltijas skolotaju seminarā mahjību pašneefseju Rihziti un Palangas progimnāšijas skolotaju Bebri.

No Siguldas. Peetbeem, 23. aprili Siguldas tuwumā uš dšelszeta notika fefofošs, fchāufchaligs nelaimēs gadījums. Rašdam dšelszeta pahlušlam, kureš preefšwilzeena tuwofčanās bija igahjīs apfāitit dšelszeta, uš nahaža peepeshi frampji, tā ka tas notrita tāšni starp dšelszeta fteedem un nepehja wairē no weetas pafufetees. Wihzeens, kureš pafchulait bija igahjīs no Siguldas un brauja uš Rīgu, tuwojās nelaimigajam, beš ka wilzeena waditāš to eefpehtu wehl laika pamanit un lokomotiwe līdš ar dafcheem wagoneem gahja guletajam tāšni pahri un pahrgreeta to ap gurmu weetu tāšni widū pušū, tā ka tas uš weetas ištāida garu. Nelaimīgā drehbes wehl bija aifšefbrūšās aif fahda wagonu fahpšhā un tas tifa wilzeenam wehl fahdas peezas ašis garu gabalu rauts līdš, pirms ka wilzeenu bija eefpehjamš apturet. Wina meefas atleelas tifa apbeditās Siguldas fapās.

Siguldeets.

No Kauņureem (pee Slofas). Reeldeenas fwehtu pirmā deenā fche notika fofi behdšs atgadījums, kas pelna la uš to aifrahda. Rašda 18. gadus weja jaunelle išt. B. zeema, kura fche kalpoja pee W. mahju fainneela, ištāitā išt fchūpnotnem un pahfsta galwu, tā ka peh 15 stundu ilgās un grehtas zeefčanās wina ištāida garu. Minetas jaunelles wezaleem fchis jau ir otriš fiteens wīnu wezuma, deenās, jo nedaudš gadu atpakaļ jaur pahrdrošhibu iuhā nofihhā wīnu 20 gadus wejāš dehs. (D. L.)

No Jarnikawas. Eewehroto to, ka pee Jarnikawas par Gauju eefchāis Rigās-Pernawas draudšes jefch wišgarām gar kraswalu no uhdens fābojāšs, Jarnikawas draudšes preefšneeks ištāidina, ka fatifime pa mineto zetu no Jarnikawas „Dubnu“ frogā līdš Gaujas jeltuwe līdš turpmalam pašinojumam pilnīgi pahtraukta. Weegbrauzeji war braut pa bafnijas zetu. (W. G. A.)

No Aderkaju pagasta. Marta mehnefi muhfu pagasta Šimman mahjas rentneeks M. K. ištā laika fāudeja 4 leelas gowis, kuras frita wehl neifmelletai fehrgoi par upuri. Sašimstot lopi fāudē ešfgrību un 2-3 deenu laika nobeidās. Japremim, ka tajās pašās mahjās dšhwojofcham otram rentneeam wif lopi wefeli, lai gan fuhtis fem weena jumta. Peemelletais rentneeks, ka fehrgas pirmajā laika, tā ari tagad ir greesees ar luhgumu pee aprinka preefšneeka, lai tiftu ištāidit uš Šimmaneem aprinka weterinārs. Laiks buhtu ari pašcheem ruhpetees, lai pee mums apmestos uš dšhwi mahjās loju ahris. (L. Wihgreenis.)

No Saweenas. Saweeneschās pehdejā laika daudš trauu sunu, kuru pa leelakai datai atftreen no Witefštas gubernas, Ungura un Rīfburgas pagasteem. Buhtu eetejāmi, ja waldiba ištāitā pawehli, uš tabdu laifu fūms peefehdet, ziāti war gaditees, ta dafchš lābs teel neredfojot apreest un tahdejādi aifftreedamš war ištāitit uš tahfateem pagasteem trātuma fehrgu. Pehdejos 5 gadūs Saweeneschi ari ir fpehrufāi fteetnūs fofus uš preefšhu ištāiditās finā. Dafchš pat nepeeteer ar diwiflašgo pagasta ftolu, beš fofh apmeklet augftafas ftolu eestādes, ka: gimnāšijas, femfopības ftolas, junkuru ftolas, seminarus un jitas; dafchi pat prabto no tehnologištā instituta, uniwerftates un atademijās; fchini finā mehš ešam daudš pateizības parahda muhfu pagasta ftolotajam, A. Rezneela igam, kureš ne weenam ween ir eedwefis garu zenstees peh; faut ta augftafa. Ari laikraštūs Saweeneschi labprāht lafa, starp kureem wišwairāl „Mahjas Weešs“. (L. A.)

No Weffeenas. Par fābedriģu dšhwi pee mums naw neto lo runat. Naw mums beedribas, ištānot 3 fawfarpigās ugunšpahrdrošhāfčanās beedribas, kuras peh; faweem ftatuteem war nodarbotees tīfai ar fāweem fpejaleem preefšmeeteem, naw bibliotekas, naw jautajumu ištāidroščanās un preefšhāfijumu wafaru; mehš ari eewehrojām wahrdūs: „Ratris preefš fewis, Deews preefš wifseem“. — Laikraštūs fchait lafa fāmeheā ar dafchām jitam weetam deegān daudš, tā ka uš 2-3 fainneekem ištāht 1 laikraštis. — Wišpahri par fchejeenes ftolotajeem runajot buhtu wehlejamš, ka tee dšhwafti peedālitēs pee wišpahrigās ištāiditās weizinaščanās un ne aproheshotos tīfai ar sawu arownezištā darbību. — Apfpreištis par jaunās walšis mahjas buhwi jau wairafāhri uš muhfu zeen. darbīgā wezafā A. Brāhtena lga uštāizinajum, beš no weenošanās ne wehšis, jo luht, atrodas dafchās gudras galwinas, kas ne par lo negrih želt walšis mahju par tahtu no mihtā krodšina, jaur to dafchu labu noboms bafsu malfcherefčanās finā uš augšteem amateem ištūtu! (J. B.)

No Jurjewas. Wina Keisariftā Augftiba Reelmašs Wladimirs Alesfandro-wištchš, gwardijas pulku un Peterburgas kara apgabala mišpawehneeks, eeradās žeturideem, 29. aprili pifti 1/11 preefšpusdeenā Jurjewā. Wofālā Wina Keisarifta Augftibu fāgāidija forpufa pawehneeks un augftatee weetejee un no žitūreenes fche eeradufchees kara eeredni, tā ari pilsetās galwa, poližimeiftārs, aprinka

poližijas preefšneeks u. j. No wofāla Wina Keisariftā Augftiba forpufa pawehneeka generala Adamowištchā pawadiba aifbrauja uš fchtaba telpam Dahrija eelā. Augftajam Weefim par godu daudš namu bija ar farogeeem ištrefnoti. Wina Keisariftas Augftības atbrāntums stahw fofarā ar fche ištāranu mobilizāzijas mehgi-nā jūmu. Kā finams, fchāhdus mobilizāzijas mehginajumus fchopamafar bija nolemis noturet diwōšs walfts a priekšs. Weens fchāhdš mehginajums, ka jau finots, tifa ištārits Kremenifch uš gās aprinkfi, otrs nule pat ištārits Jurjewas aprinkfi. Bagahjušchās žeturideenos wafarā, ka „Nordl. Ztg.“ fino, tifa ištāitā pawehle ištārit mobilizāzijas mehginajumu. Tuhtit tifa femes fargu un referwiftu eefāufščanās ištānotātas un ištāhtitās. Katram eefāuzamajam 24 stundu laika peh; kartes fānemfčanās, jādodās žetā uš fāfāufščanās weetu, fchāi gadījumā Jurjewas pilsetā un tur jaerodās biterēs norahditā terminā. Pilsetā dafchādās weetas ištāit tridšs punktrūs fānemtee tumātee noteikumi par mobilizāziju. (R. Tgblt.)

No Wišputes. Reepajas-Wišputes dšelszeta buhmes darbī jau tiftāhtu padariti, ka augustā waj septembri fatifimi uš tifa atfahšot. Pirmā lokomotiwe jau peenāfufefe; drihšumā fāgāida jitas lokomotiwes un preefšhu wagonūs. Pafāfcheeru wagoni buhšot julija mehnefi gātawī. (R. W.)

No Reepajas. Rakti uš fcha gada 20. aprili, ka „Lib. Ztg.“ rakfta, Wirgināles muifchā fahds mehšā jaglīs nofchāhdwa weenu mehšfargu. Sleplawa appeetināts.

No Tufuma. Pehdejā laika Tufums, ka „D. L.“ fino, greēfš uš fewi fewištchū wehribu jaur pilsetās domneeku wehleščanam preefš 1898.—1902. g. Uš wehleščanam wehletojāi newareja weenotees fawōš eefstāds par domneeku fāstahwu. Nowehroto līdšfchinejo weenpušejo pilsetās waldes fainneelofchānu, daudfi wehletojāi nebija meerā ar tahdu rihfofčanōš, un tadeht žentās peh; pilsetās domneeku fāstahwa pahrmāinas. Žiti turpreti gribeja ušturet agrafā fahrtību. Tahdejādi wehletojāi dālijās diwās dafās, kas jaur ištāhdjās no pašā fāhuma pee wehleščanam. Daudfi wehletojāi žehla ecerunās pret pilsetās waldes fāstāhdito wehletojāi farakftu, jaur to wehleščanās nowilzināšs no 1898. gada janwara līdš augustā mehnefcham. Geubti bija pilsetās walde eedomatees, ka farakftā peelaifstās kuhdas jāfšlabo. Pee ta pilsetās walde bija peedabujama tīfai jaur gubernas waldes wairateem preefškrāfsteem. Peh; pahrlabota wehletojāi farakfta apfšpirināfčanās pilsetās walde nolika wehleščanās uš 1898. g. 23. septembri ar nofāzījumu, ka fāndidati ušdodami pilsetās galwai tīfai 18. septembri, dafchu stundu laika wehletojāeem jāfneem ee-efas kartis 19. septembri. Ar fchāhdu aproheshotu fahrtību daudfi nebija meerā, beš greēfšs pee gubernas waldes ar luhgumu, oštjet minetos nofāzījumus tani finā, ka fāndidatus war ušdot un ee-efas kartis ištānot katru deenu līdš pašām wehleščanam. Beš tam wehl gubernas walde tifa luhgata, ušdot pilsetās waldei ištānot bāfsofčanās fāstites peh; Wāfstawas fāfšchū paronga, jo bāfsojot ar Tufumā parafām fāstitem, bāfsofchāna ištāht atfahda, beš ne aifstāhtā, ka to praša tītums. Wāfstawas fāstites atfchāftras no Baltijā parafājam jaur to, ka wīnam ir tīfai weens jaurums, preefšchūpe augftā ar bleka trubu pret fchēhēs-fseenu, kas fāstiti fādala diwās dafās: labā — bāftā puše un kreifā — melnā puše. Ar fchāhdu fāstiti bāfsojot, wehletojāi, eebāfšis rofu pa bleka trohbu jaurumā, war ne no weena nemanitš, nolāfš bumbīnu labojā, waj kreifajā puše. Wišus fchōš luhgumus gubernas walde aština par dibinateem. Uš wehleščanam eeradās 111 wehletojāi. Bija uštāhditi 2 fāndidati farakfti, kureš bija dafchi fāndidati no abām pufem. Par domneekem ištāweleja ar mafu bāfšu wairumu ar wezās pilsetās waldes peeteižeju fāndidatus. Pee fchām wehleščanam bija dafchās perfonas peebālijufchās, kūrām uš tam nebija teefības, tadeht leela data wehletojāi greēfšs pee gubernas waldes ar luhgumu aifht wehleščanās par nelikumīgi notufchām. Gubernas walde minētās wehleščanās neapfšpirināja un ušdewa pilsetās waldei nolikt jaunās wehleščanās. Uš jaunām wehleščanam fcha gada 6. martā eeradās 102 wehletojāi. Šchās wehleščanās atfchāhdās no pirmajām jaur to, ka katra pufe bāfsoja tīfai fāweem fāndidateem par labu un nebija neweena topeja fāndidatā*). 6. martā notufchās wehleščanās gubernas walde aština par ištūmīgi ištāritām un apfšpirinājā. Jādōmā, ka tīfai pats lītēnis wīlzinājis fchoreis wehleščanās līdš Tufuma 100-gadu jubilejai (kamehr wīnam dotās pilsetās teefības), lai, wišmafakāis, jaur jauna domneeku fāstahwa ištāwehlešchānu, ar jītādeem uštāteem pilsetās pašāwaldības leetas, eefihmetu jauna gadu fāntena eefāhščanōš pilsetās pašāwefchānas laika. Līdšfchinejā pilsetās walde naw fpehrufe nekāhdus fofus jubilejas fwīnefčanai.

No Jēhres. 24. aprili ap pusdeenu ištāhdjās ugunšgrehts fchejeenes pagafā wezafā Jēhresku mahjās, tam par laupījumu krita wišas ehlas, ištānot riju un labības fchāhwejamo dabri. Ugunš žehlufēs no firgu fāfka un fšipram wehjam pušot drihš ween ištāitijufēs ari uš jitam ehlam. Sadeģufchi ari 4 firgi, 3 gowis, wišas aitas un žubtas. Mahjas ištāwehlešchām tā tad mišigs jāudejums. Rašds tās pašās mahjas puifšs L. gribedamš glāht firgus no degofcha fāfka, apdeofinājis few fāhjas un rolas. (M.—ks.)

No Kalnjeema. Muhfu apgabala daudfi gahjeji, puifchi — atfahjas no fainneekem un eet fchejeenes keegelnizās waj uš „keegelu laiwam“ pelnītees, jo tur alga un ari drihwiba ešot fāmehrā leelakas nekā pee fainneekem. Gahjeju truhlums tapeh; fchejeenes fainneekem

gadū no gada fāhpiģafā fāhbtams, lai gan alģas, eewehrojot laufšainneezības apstāhtus, fchejeenes gahjeem naw nekāhdas mafās: puifšs dabūn pat līdš 130 rbl., meltas no 65—70 rbl. Dafchi muhfu femfopi luhto grehtos laikus ištāhdrot jaur gahjeju dahrgumu, beš domaju, ka žehlonis buhš pawifam tur žitir mellejams — pa labai datai ari fchejeeneefchū laufu apftrāhdāfchānā, kura, pa leelakai datai noteel peh; fentfchū parafchās: ušart ar mafajeem arlīfcheem, mahftīgus mehflūs neletoet u. t. t. Dahrtfopibai ari fchejeenes femfopi nepeegreesh peeteefofchū wehribu. Weidšamā laika gan dafchi eefāht nobarbotees ar bišchfopību. Fchejeeneefcheem agraf bija wehl lābs pekās awots — fwejneeziba, beš ta gadu no gada fših arween fematu, jo tagad fšwju wairofčanōš loti frauže rofmiģā fatifime pa Reelupi.

NB. „R. W.“ 14. num. fīnojumā no Kalnjeema eewefufes nepatīhtama drufas kuhda: fchejeenes keegelnizās rofcho gada laika (topā nemot) newis 65 miljoni, ka minētā fīnojumā teiktš, beš 55 miljoni. —nis.

Wišputes pilsetānā, Krištāpam Mišfonam — tā wīnu fāuz — ir jau 100% gadi. Wina weenigās un pašāhwiģais amats ir, pagatawot tota farotes. Weftātotees uš leelo wezumu un pawahjām azim, wīnch farotes apftrāhdā tīl netizāmi fmalti un ar tahdu mahftu, la tur lo pahrbrihtētees. Beš wīnch pagatawo ne tīfai ween farotes, beš ari tola dāfchinas, galba mafchūs un dafchādās jitas kēhā leetas. Sawūs ištāhdrojumu wīnch pahrdōš pilsetās eefšhwotajeeem, waj ari aifneš uš tuwejam muifcham. Dafchi fūngi wina tāifstās farotes aifšūhtot uš Reepaju, Rīgu un pat Wāfstawu, fāweem radineefceem. Wišf pahift wēgo Mišfonu, kureš labprāht pašāhtā par fāweem weglāufu peefšhwojumeem. Katru fwehtdeenu wīnch neapnufufchi apfaldo deewnanu, nebaididamees nefš no seemas auktuma, nefš jitam fāhdām grehtibām. Wišā fāmā muifchā wīnch ešot 25 gadus fābijis par kaleja felli, 30 gadus par fūlaini un tagadejo amatu ftrāhdāfor jau 28 gadus. Wīnch fawā 50. gadā wehl warezis jau augftām trepem ušnešt 4 puhrsū rahjenu. Tehwš wīnam nomiris 50 gadus wezš, mahie jaunibā. Beš mahtes mahie peefšhwojufe 108 gadus leelu wezumu. Wina ešot nobardojufēs ar behrnu fānemfchānu. Žt wina labdu behrnu fānehmuife, išt wina eemetufe garā, nāhnānā bšijā mefglu. Raš wina nomirufe, tad fchāhdu mefglu dšijā bijis 366. Mišfons žerē wehl dafchu labu gadu nobfšwot. Beš weenas bāiles wīnam tomehr ir: wīnch bārdotees, ka wina teewe piefšti nenoluhšot, kuri, tā patē redseju, pawifam fādilufchi. Sawadas bāiles, kuras atgāhdina diwu ftrāntfchū ftrāngāwju ištūfumu. Kā awītes nupat fāhtijā, tad abi wīri, pahri par fīmts gadeem wegi buhdami, bišufchēšs, ka nahwe tos aifmirufu un tadeht pašchi to atfāufufchi. (S. Wilpis.)

Laufšainneeku un fweešā rafchotaju fon-grefu nodomats noturet Peterburgā pa wišpahrejas Kreewu peenfainneezības ištāhdēs laiku no fch. g. 15. līdš 25. septembrim. Jautajumu par fchāhdā kongreša fāfāufchānu eefufinājuše un wajadģigo atfāufu preefš tam dabūjufe Keisariftā Brihwā Etonomištā fābeedriba. Pee kongreša, tā „Zorg.-Prom. Gaf.“ fino, teefiba peedālitēes: fweešā rafchotajeem, feerneeekem, laufšainneekem, peenfainneezības mafchīnu uš aparatu konftrufteem un pahrdewejeem, perfonam, kuras nodarbojas ar peena rafchojumu pahrdofchānu, tā ari perfonam, kuras waj nu teoretifki waj praktifki nodarbojas ar peenfainneezību, peh; kongreša rihzības komitees uštāizinajuma. Peerifščanās uš kongrešu jaefneedš rihzības komitejai (kongreša dalības nauda ir 3 rbl.), tāpat ari līdš 15. augustam rihzības komitejai jāpeefuhā referati par kongreša programā uštāhditeem jautajumeem. Šchī programa fāstahw no fefofcheem punkteem: fweešā un feera ištānotāfčanās teknifā; peena rafchojumu pahrdewumi ahrfemju tīrgōš; peena fūbtifchāna pa femes un uhdens žeeem; peena rafchojumu leelproduktijas eelāhetoščanās dāfchadee weibi; līdšfelli, ka uštānot fatifimi starp peena rafchotajeem, un fchō rafchojumu ušpīrjeem un patehretajeem; peenfainneezības fīnāfchānu ištāiditāfčanās līdšfelli: ftolās, turp, praktifā nodarboščanās labafās fainneezības un peenfainneezības wīreens un raftrufifās fawadības atfweifchōšs Kreewijas apgabālōš.

Krahfartes. Pee finantschū ministrijās, ka „Nowofti“ fino, sawu darbību pawēģufe fowifchā komifija, kural bija ušdots ištāhdrot jautajumu par tā fāultu „Krahfartfchū“ eewefchānu Kreewijā Komifija nahja pee pahrlēzības, ka krahfartfchū eewefchāna eetejama. Minetas kartes buhš fādālitās atfweifchōšs laufumōš, uš kureem jāufstipina markas. Kartes ištōš beš mafās; beš lai tās dabutu, tad uš kartes tuhtit jāufstipina wišmafaj weena marka. Šchis krahfartfchās tīfs drufatas peh; fawifchā parauga un preefš krahfchānas neleetos wiš fāfmarkas, ka tas agraf bija notomats. Markas buhš trejdādas wehrtības: 5, 10 un 20 fap. Jaur fchāhdām markam, ušfipinoi tās uš krahfartem, katris war eetaupit mafās jummas. Markas pahrdōš wifur — pee lauru mahjāteem, ftolotajeem u. t. t. Weenu laufu markas eewefchānu fchimbrištcham wehl atlika līdš tam laifam, kad krahfartes ar tontas apgāifmofčanās ministā atfāufu buhš ištāiditās ftolās. Uš katras krahfartes warēs ušfipinat tīfai weenādas wehrtības markas. Komifija beš tam ištāidās, ka pee fchās leetas buhtu peedabujāmi widutaji, t. i. perfonas, kas ušwēntos ištōt krahfartes, pahrdōt markas, tā ari peenem lahrtes no tahdeem, kuri par 1 rbl. jau fāfrahjušchi markas, ušfāfrit uš fārtēm krahjeja wahrdū un nofubtit uš tuwako krahfāfi. Tahdeem widutajeem par fawām operāzījam jādabūn 1 fap. leela atfchāfiba no fawāhtā rubka. Minetas komifijas nolehmmi peefuhititi finantschū ministā jaurluhtofčanai.

Bads un miršiba. Keisareenes Alesfandras Feodorownas apardfšā stāwofchās darbānamu kura toriās orgāns „Trudowaja Romofchfch“ pafneefš par dafchās Kreewijas gubernas waldofochū truhfumu un badu labdu rafšu, išt kura fche ištānemam fefofcho. „Aftōnu gadu laika Kreewiju peemellefufchi tšchetras reifēs nerafchās gadījumi, pa datai pilnīgi, kas gandriš wifū walšis organifmu fātrihzināja, pa datai mafāli, dafchādās weetas uštāhdufchi, kuri leela-

*) Ar bāfšu wairumu tifa ištāweleti par domneekem uš 1898.—1902. g. fefofchi fūngi: 1) tīrgotājs Anšs Ašmūs, 2) tīrgotājs Andrejs Štrāufs, 3) leelgrāuntneeks Fīdrihšs Zālbērgs, 4) apteekas ištāpofneeks prowifors Jāhnis Sawēls, 5) eementarftolās preefšneeks, ftolotājs Wārtināšs Kremenāns, 6) fābrifantis Andrejs Seebērgs, 7) Anšs Jālofšons, 8) galneeks Kārlis Freibērgs, 9) tīrgotājs Jāhnis Swihle, 10) beftālijās ištāpofneeks Wulfāms Seebērgs, 11) pilsetās ftolās ftolotājs, galma padomneeks Andrejs Swāigine, 12) draudšes ftolās preefšneeks, ftolotājs Teodors Dīhtmanis, 13) tīrgotājs Wifels Šānfons, 14) leelgrāuntneeks barons fon der Wēde, 15) tīrgotājs Jāhnis Šānfens, 16) tīrgotājs Wādifšs Štrāufs, 17) dāfšneeks Kārlis Zīburs, 18) galneeks Jāhnis Wēlfmanis un 19) dāfšneeks Fīrijis Šēndrihšs.

teem semkopības apgabaleem atņēma wifus spēkus, pa daļai weeteji, kuri tomēr eegrubā postā un trūkmā til leelu semes gabalu eedshwotajuš, kas semes isplatījuma finā lūhšinājās leelotajām Ēropas walfim. Atōnu gadu laikā nu jau zeturto reisi miljoni kauschu wahra pīnā nošhmē palee beš gabalina maišes, beš eespehjas nopelnit sew nepezeeschemos ušuras lūhšēktus. Atōnu gadu laikā nu jau zeturto reisi miljoneem kauschu draud šaimneezista ispošlīšana, šifista (meesās) bešpehžiba un pat nahwe. Jau 1891. gadš ween pawairoja kauschu mirstibu no 32,7 no tuhstotšcha uš 38,2. Walfis zaur to pašadeja wairat nešā 656,000 zilweku dšhwibās pahri par normalo šlaitu un eedshwotaju šlalta mašinasčanās tita nowehrota 152 aprinšs. 13 gubernās, tur 1892. gadā nerashā atlahetojās, nomira 466,000 personos wairat par parasto šlaitu. No teem 135,000 krita koleras fehzgat par upuri, bet pahrejee 331,000 wairat mirušo leetami uš nerashās rehšina, t. i. pe wīnu nahwes wainigi lehna, bet pašahwiga spēku šaudeshana, peeaugšhee šafimšchanas gadījumi un mirstiba — šlitta un nepeeteekoshās barības neishbegamās felas. Špehžigas un wefeligas barības leetoshana semē ir atpataš gahjufe; semes gabalu leelums, štatoteš pehž eedshwotaju dwehsetu šlalta, ir pamafinajees; tāpat arī loyu šlatis tapis mafas. Semes rashiba eewehrojami krituse. Dšhwibās zaurmebra ilgums un darba spēhības loimets tapis ihfaks, šifista finā (meesās trūkmumu deht) preekš kara deenesa nederigo šlatis turpreti pawairojees. Semneelu šlatis, kureem naw ne mahjās, ne šaimneezības, peeaug gadu no gada un laura jauna, gaidama labības rashā modina no jauna nošfumbinoschās, nomozoshās bailes no jauneem šaudeshneem, jauna trūkmuma un pošā un jauneem upureem!

Rasla atōrs ir domās, ka beš darba kauschu šlatis šchimbrihšam jau lūhšinoees apmešram diwi trešchadām no wīša darba spēhu šlalta. Katrā finā ne-efot šchaubu, ka šchimbrihšam wairat nešā 10 miljonu zilweku dšhwotot un teelot ušureti no štrahneekem, kuri pašchi kura šatrā břihti watot darbu pašaudet, waj arī no pawisam beš darba eefeshneem laudim, kuri zaur deedeleschanu, dahwanam waj arī nejaufchi, uš labdu laiku dabutu darbu, šogahdajot wajadšigos ušuras lūhšēktus.

Deqwibna monopola eeweshanas leetā Baltijas gubernās, tā šinamš, neteeschā nodofu un kroma dšehreenu pahrdoshanas wirswaldē dřišā laikā tīš notureta appreeshana, pee kuras peedafisees weetejo gubernu preekšneeki un weetejo triju aļšies walfchu pahrwalneeki. Kā „Rīg. Tagbl.“ dširdējis, tad uš šcho šapulži ušajināts arī Wīdsemes muišneezības preekšneeks, Dr. jur. barons Meindorfs. Kad ihsti šchi appreeshanas tīš notureta, ne-efot wehl šlaidri šinamš.

Farmaceutiškū institutu domā nodibinat Peterburgā.

Čekšleetu ministris nolehmis uš žensures uštawa 154. p. pamata lastrakša „Sibiriska Torgowaja Gafeta“ isdoshanu apturet uš aštoneem mehnešcheem.

Walfis padomei dřišā laikā, tā „Birsch. Wob.“ rasla, tīšchot eesneegts šlumu projektis par pilšehta š walfchu uš atšwabinoschanu no dachodeem obligatoriškeem šdewumeem preekšch polijijas un žitu waidības eestahschu ušturechanas.

Peterburgā, tā „Now. Wr.“ šino, dřišumā notures amateelu kongrešu, kura šarp žitu appreedišchot šewišchūš žautajums ar wīšpahreju nošhmi: žautajums par amatneezības rashojumu pahrdoshanas un neapšrahdata materiala, tā ari gatawu rashojumu eegahdashanas atweeglinashanu, par amatneezības šindilatu, šabeedribu, pahritās beedribu un šabeedribas noštrawu nodibinoschanu, šopeju darba rihū, paraugu u. t. t. eegahdashanas, par amateelu birščas organiažiju, kredita doshanu pret amatneezības rashojumeem, par mahjības darbnitšču eerišoshanu, špezialšurfeem u. t. t. Weidot pahrwinoschanā nahš ari žautajums par šwehšdeenas atpuhtu, darba deenas ilgumu, mahželkeem u. ž. Šapulžes programa eesneegta apštrinaschanai.

Peterburgā, tā „Herold“ šino, 25. aprili inšcheneera Čh. deenesneeeje waimanadama aštrehjuše mahjā un šahštijufe, ka wīnās ušraudšibā ušžētais 7 gaduš wežois inšcheneera dehlš uš eelas nošagis! Rahds kungs ar damu behrnu ešot eewedufchi šahdā pahrdotawā, lai tam pīrtu šahdumš, un tad ar behrnu ešot nošudufchi.

Somija. Dabīšs barometris jeb laikā parežis nešēn ušēts. Tas ir atmenis, kas nešo daudš neašfaktiras no prašā pelekā basalata, bet tam ir balti plantumi, kuri lobā laikā jo gahšchi šaredšami, turpretim leetum un wehtrai tuwojotees pamafam isjuhš. Wīšadā finā šchās dšhwainās parahdības žehlonis ir mitrums, kuru atmenis leelala waj mafala mehra ušnem. Ja šlitis laiks pašahw ihgati, tad afmena pelekā krašja pahrejet šafgani melnā. Atmenis wīšās laikā grošības ar leelu notelktibu ušrahdot jau šahdās 8 štundas eepreekš eestahschandš. Ari Alpšs pašhštami un teel leetoti tā laikā paregotaji tahdi atmeni. Tee laikom gan dřišat ir hīgrometri (mitruma mehri), nešā barometri (gaisa špeedeena mehri).

Ži Dwinščas Kreewu awiše „Nowosti“ rasla: Šiwanu basnija parahdijās jauns, elegants wihrs, kurešh it karši šahba šaudim šprediktot, ašrahddidams uš weetejā mahžitaja grehšleem. Šaudis šchim špredikam šefoja ar intereš, tā ka jaunais žilweš ihrahdija runā šinaschanas uš daitumu. Mahžitajš pawehleja jauno žilweku apžeeinat, šo basnijas fargi šdarija. Šrahddijās, ka drošchais šprediktotajš peeder pee baptistu šeltes. Tā ka šchi šelte Kreewijā naw nošegta, tad polijijas prištawš jauno žilweku atlaida uš břihwam šlaham.

Wīlnā dřišumā tīš želš kauschu teatris. Teatra planu uš weetejās aprinka šahitības šuratorijas preekšch šlumu šahbahdijās gubernas arkietis. Teatra ehfu nodomats buhwet weenšahwa un šahli eerišchot preekšch 1200 apmekletojeem. Čhtas želšchanai notemš pilšehtai peederošchais semes gabals Jaroflawas eelā.

Warschawā armeen wairat isplatas wīšinaschanās ar šhidam, sem kuraš atrodas wafī ritenišchi un kas teel nošantās par „Seating-Ring“. Šidu šreheji, tā weetejee lastrakši šino, eesneegufchi pilšehtas waldei luhgumu, lai atšaj šidinatees pa eelam, kuras brūgetas ar šoka brugi. Šarp šcheem „Seating-Ring“ šreem“ ir ari daudš

dahmu. Šwehšdeenas teel šarihtotas šahitštes un štreeshchanas.

No Tšchernigowas. „Koltawas gab. awiše“ nodruktatos šahda teesās eeredna atminās. Awtors šarp žitu šahšia par šahdu dšhwainu atgadijumu, ka wīnšch atradees patš sem šawas ušraudšības. Uš Tšchernigowas gubernatora maša Gohžina ušajinajumu wīnšch atšahjees no imellešchanas teesnešcha amata un peenehmis aprinka preekšneeka weetu Worfinas pilšehtinā. Bet jau pašchā pirmā deenā, tad eestahjios jaunajā amatā, — tā wīnšch rakša, — atgadijās wīšai interešants notikums. Pehž parastās šahritības aprinka preekšneekam bija šatru mehneš gubernatoram šlepeni japafino par politišlā finā neustizamām un no augštatas preekšneezības sem polijijas ušraudšības nošlītām personam. Štarp papireem, kas man bija japarrašta, atradās ari tahds šaraktis, kuraš atradās ne wairat par peejām personam un man par břihwumu ari mans wahrds. Ko gan tas nošhmē, domaju, netizebamš patš šawam ašim. Es atliku šaraktu pee malas, lai pahrdomatu šo darit. Pehž tam es šawu wahrbu ihdšehju, pawehleju šaraktu pahrrakšit un tad šo peesuhitiju gubernatoram. Wehštulē šafam ašrahdiju uš šo dšhwainu apšahli, ka man jāšahw pašcham sem šawas ušraudšības un luhdšu šafam, man šcho leetu isšahdot. Pehž eewahštām šinam ihrahddijās, ka leetas apšahli šchahdi: 1861. gada oktobri, kad Peterburgas uniwersitate notita nelahritības, ari es atrados šo 12 študentu šarpā, kurus nošohja šos ašrahdot uš dšimteni un nododot sem polijijas ušraudšības. Peterburgas polijijas šaraktis bija eeraktis, ka es ašželojis uš Tšchernigowas gubernu un talab uš tureeni ari bija aššubrita pawehle, lai polijija mani ušrauga; es turpreti neašbrauju wīš uš Tšchernigowas gubernā, bet nelikumigi pašahwigi ušturejos turpot Peterburgā. Pehž tam uniwersitate tita šehgta un es uš šahdu laiku ašbrauju uš Maskawu. 1863. gadā pabeidžu uniwersitates kursu un eestahjios walfis deemšā un pehž 7 gadeem tita Worfina par aprinka preekšneeku, kur ihrahddijās, ka es wehl weenmehš šahwu sem polijijas ušraudšības un šchoreš patš sem šawas. (R. P. B. A.)

No Baltijas žema (Ufas gubernā). Tšehšdeenas nakti no 7. uš 8. aprili gruntneekam Š. Barona šgam šagti bija eelanušchēes šlekti newis pa durwim, bet pa žuntu, jo šlehtij greštu nebija. Šagti panehmufchi šihdš drehbes un tad laudufchi pelas wafā. Ašdomas křiht uš šahdu bijušcho mahjās puš (pehž tautības Tatars) un wīna beedri, kuri abi tita redšeti 7. aprila pehžpušdeenā gar šaimneem ešot. Laiks pee mums tagad šlīs un šaus. Čehaham jau ehst nedeku preekšch leeddeenas. B—18.

No Odesas. Odesas lastrakši mehšā, ka 21. aprili atkal atjaunojusēs krasmalas semes eedruščhā ošas apgabala. No žetšemes atdāļees leelš semes gabals un štipri nolezees pret žuhru. Žehloni tee pašchi weze, leelš wairums apafšchēemes ušdena, kuraš naw peeteekoshās notelas žuhā un žour šo krasmalas pamatu isšlalošchana. Augšminētā šaunuma apšaroshchanai šatru reiš pehž notufschā eedrutuma teelot šafaulta šewiščhā komišija, kura isšpreekšās, ihrunajās un beidot oimīršt šawu ihšo ušdewumu, tā ka wīš palee pa wežam.

„Nowosti“ šino par šchahdu breesmu darbu. 27. aprili muitas pahritušš Kontorowišchis ar ahmuru nonahweja šawuš ihētrus behrnus, eewainoja peerto un šawu šewu. Diwi behrni no breesmona wareja glahbtees. Šchawmīgā nošeguma eemēšis ešot bijufe gaidamā atlaščhano no weetas.

Michailowšas šahdchā, netahš no Odesas, neišgi atpataš Tšchigani nošapūšchi šahdu štuti. Šahdchā apmetušchēes šahdi 40 Tšchigani. Tāpehž ka tee, blatus žitēem šaweem amateem, nodarbojuschēes ar širgu šahdšibam u. t. t., tad leela dala no teem rīufe opžeeinat. 16 Tšchigani wehl palikufchi šwabadiā un tee nu šahdā nakti ušbrufufchi uš laura gulofcheem šemneekem, peelahwufchi un apšapūšchi šos, ašwedufchi šahdam tehwan wīna 13 gaduš wežo meitu Mariju un pašudufchi beš pehdam.

No Rīgas.

Žaunželamai Gertrudes basnijai par labu, tā dahwanu eenahtufchi, laščhānas komiteja mums šino 62,000 rbt. Dahwanu laščhāna naw wehl galigi nobeigta, un žazer, ka naudas eenahtš wehl daudš wairat. Pee daudšneem lutertizigēem Rīgas eedshwotajeem dahwanu laštaji aš pahšfaktiščhānās naw nemāš negahjufchi, žiti atkal naw atrasti mahjās waj dšhufchi kur aššelojufchi. Komiteja pee šchim personam greeshās ar širšigu luhgumu, lai šas šawas preekšch žaunželamās basnijas nodomatas artawas, žih dřiših ween eespehjas nodatu šahdam komitejas ložellim, dahwanu laštaju pulžinu preekšneekam, waj weetejam Latweešchu un Wāžu awiščhu redahžiam.

Gertrudes basnija šwehtdeem, 9. majā, pulštēn 4. pehž pušdeenas buhs garišs šonzertis, pee kura peedafisees pulšs inteligentu spēhtu. Šonzerts teel šarihtots par labu Čekškreewijas trūhtumžetejeem. Čewehrojet žehlo, teizamo mehri, ihweenam, lam ween spēhja, šliti eeteizam apmeklet šcho šonzertu. Palihdjet trūhtumžetejeem — augšs un šwehtš peenahšums.

Widšemes školotaju šawštarpejas palihdšības beedribas walde šestdeem, 1. majā notureja šehdi. Preekšneeks šinaja, ka no ihrihšojuma Wihriam pagafšnamā leeldeenas otrā deenā tā šlaidrs atilšums eenahtufchi beedribai par labu 14 rbt. Ešot nodomats uš gada beigam 26. dežembri turpat ihrihtot wehl otru šabeedrigu wakarū školotaju palihdšības beedribas šefei par labu. Šahlat preekšneeks šino, ka waldes ložellis W. Š. Šworžowa šgs newatās deht attežees no waldes ložella amata. Nolehma ušajinat tā šandidatu uš waldes ložellu amatu Šama šgu (Pabahšchās) eestahšees Šworžowa šga weetš, Instrukcijas waldei wehl naw galigi isšrahdatas. Tas tīš appreeshās nahloščhā šehdi. Tad špreedis ari par štatutu papildinoschanu, ka wīšpahrežā šapulže šo waldei ušdewufe. — Šonzertu nodomats ihrihtot 15. junijā. Nolehma špert wajadšigos šolus preekšch šelpu ihreshanas šonzertam. Tšehšdeem, 5. majā Šaweenoto Pilšehtas Šlementaršolu šelpās, Šuworowelā Nr. 71 Rīgas un apšahrnes školotaji šanahš uš mehginajumu šonzertam. —s.

Šinibu komišijas 30. aprila šapulžē tita isšpreesti wairat žautajumi. — Uš Wīšendorfa šga peepšahjumu nolehma wīnam peesuhitit preekšch Kreewijas nodatas Parises isšahdē dachūs uš Latweešcheem attežoshos rakšu materialus. Č. Wēdna šgam ušdema šagatawot Puščhina šwehtšos runu. Uš arkteologišto kongrešu Šijewā, kas tīšš noturets no 1.—20. augustam šubtis tā delegatu A. Webera šgu, waj, ja tas šubtu ašlaweis, tad W. Plutties šgu. Šreditu braufumam atšahwa 150 rbt. — Šonwersajijas wahrdnija lošlam netišs ihdota, jo leeleē naudas upuri preekšch tās ešot Šinibu komišijai pawīšam ne-eespehjami. Tā ka nu Šr. Weinberga šgs, kurešch bija ušnehmees šadabūt šahdu daku naudas žaur šubštrijiju, nebija uš šapulži eeradees, tad leeta tita atlihta. — A. Webera šgs žehla preekšchā literatūras šonda pamata noteikums, kurus uš preekšchā warubht pee gabijeena apštatīšim tuwatu. S.

Derigu grabmatu Apgahdashanas nodatas 30. aprila šehdē appreeda un peenehma rehšinus par diwām nupat nodruktām grabmatam: 1) Puščhina „Šapteinā meitina“, 10 lošnes (160 lap. p.) leela, drukata pee Kalnina un Deuščhmana par 505 rbt. (ihdš ar materialu), tultotajam — 106 rbt. 2) „Šapnu walfis“, 9 1/2 lošnes leela, drukata turpat par 378 rbt. — Nolehma turpat pehž eespehjas jau eepreekšch šafinates par šahdu ženu šatris grabmatu drukatajās ušnemās nodatas darbus pagatawot, lai Nodala nebuhtu peepreesta wehlahu mafat pehž šcho lungu eestateem. Šchahdu šinu šawahščhānu ušdewa Š. Šibrufa šgam. Preekšch otra Puščhina rakšu šehjuma ihdewuma naw wehl eesuhitit wīš wajadšigee manuškripti.

Rīgas Latweešchu teatra komišija šafahju no trim Latweešchu beedribās runās wihreem, diwēem Šinibu komišijas dšlegateem, trim žitu Latweešchu beedribu dšlegateem un šahritības un nama komišijas preekšneekem. Beš šcheem komišija wehl ušnem jaunus ložellus, ja šahdi waja dšigi, žaur šooptechanu. Wairat gaduš tā šooptechā ložellis isšlīdija komišijā šawus peenahšums mag. pharm. Č. Wīšmanis, pehdešā šooptechanā tas ihšahfots, bet wīna weetā eezelti diwi loželli, adwekats Š. Šurgals un šoku širgotajš A. Wānags. (Teatra komišijā tā tad nu eewehlēts jau trešchais šoku širgotajš.) Pehž mušhu eestata šchi maina nelahdi newar komišiju un teatri želt. Lai gan mehš nešaitam magīstru Č. Wīšmani par šawu domu draugu, tad tāščhu newaram un negribam noleegt, ka wīnšch preekšch Latweešchu teatra leetas wairat šrahdajās nešā dachš labš žiš komišijas ložellis. Magīstrs Č. W. ir bijis šafniš tas, kas ušurejis teatra leetā daudš maf dšhwibās. Tā peemešram preekšch gadeem, kad dšejneee Apšahija bija eesuhitijufe teatra komišijā šawu „Waideloti“, šchi luga wairat gaduš guleja neišleetota, jo pehž komišijas domam tā nelad tehnīšku grūhtumu deht nebija uš šlatuwes ihrahdama. Č. Wīšmanis nu bija tas, kas peerahdija, ka šchi luga ihrahdama, tīšai deemšehhl tā naw wīš dabujufe šos šlatuwes lūhšēktus, šo dachš balagans. Tā peemešram „Wīldas dabrīs“ Waidelotē naw nebuht žeenjies Apšahijas dšejas. Č. W. bija arween teatra leetā preekšch dšhwīnāš rošības un šchā finā tam nahjās ari uššahštees šingrati pret direktoru. Šchahda šingriba, tā dšird, ari bijufe par žehloni wīna ihšahfoshchanai no komišijas.

Rīgas pilšehtas teatri žeturdeem, 6. majā šahšs weefotees šlawenais komiķis Karlis Wīlšams Šūllers, kurešch jau agrakšs gaddš ari Rīgā eeguwis leelu peekšchānu. Šrahdīs: trešchdeem, 5. majā: Richarda Wāgnera operu „Tannhāuser“ (weefotees Wāgdeburgas pilšehtas teatra operu dšeedatajš Šermans Šanščmans, Čhemnijas pilšehtas teatra operu dšeedatajš Šeo Wūnščmans un Mainjes pilšehtas teatra operu dšeedatajš Šchans Ššlaubs); žeturdeem, 6. majā: „Der Raub der Sabinerinnen“ (weefotees Š. W. Šūllers); peekšdeem, 7. majā: šoku lugu „Das fünfte Rad“ (weefotees Š. W. Šūllers); šestdeem, 8. majā: operu „Hugenotten“ (weefotees Šanščmans un Wūnščmans); šwehdeem, 9. majā: „Der Herr Senator“ (weefotees Š. W. Šūllers); ortdeem, 11. majā: šoku lugu „Širkusleute“ (weefotees Š. W. Šūllers).

Jubilejas isšahde 1901 gada Rīgas 700 gadu pašahwešchanai par godu pilšehtas walde, birščhas komiteja, abas gildeš, tehnīšlā un arkietu šabeedribas jau prinžipā peekšritušchās. 12. majā šapulžechotees Wāžu amatneeku beedribā Rīgas šahritanti, darbnitju ihpašneeki un ruhpnēkti, kuri špreedišchot par leetu šhlati. Isšahde tīšchot šarihtota weetejās ruhpnēzības pawezinaschanas no luhštā.

Rīgas rajona tautšolu inspektors, Šrawdina šgs, mušs luhdš ašrahdit, ka wīna šanzēja no šch. g. 1. majā pahžjelta uš Aģensšalnu, Kalneema eelā Nr. 43.

Rīgas Lomeržbankas akšionari noturejuschi 29. aprili pilnu šapulži, kuraš tee nolehmušchi ismafakt par atžiju 35 rbt. diwidenda, kas isšafja 14 prož. no šlita.

Žaunee 300 rbt. gabali šahstot no 1. majā dabonami šchejeenes walfš bantas šantori un no šchis deenas šahstot teel nemti pretim par mahšajumeem.

Juridīškus šabinetus, kur priwatpersonam par mehrenu mašhu isgatawo waidības eestahdeem eesneefšamus luhgumu un žitus rakšus, preekšch dachšchem gadeem ar administrāzijas eestahschu atšauju nodibināja Peterburgā. Šagad, tā „Rīg. Tagbl.“ dširdējufe, šahds jurīšis nodomajis tamlihdšigu šabinetu nodibinat ari pee mums Rīgā. Atšaujas dabušchanas finā wajadšigee šoti jau šperti. Peterburgā šchimbrihšam pašahwot jau 12 šchahdi šabineti, kuri wīš teelot štipri apmeklet un nemantigajai eedshwotaju dafai atnesot eewehrojamus labumus.

Gregors Dielrofe šgs mušs luhdš pašinot šaweem laštajeem, ka pa wafaras laiku wīnšch šarihtos kursus preekšch šofitājeem žuhmalā. Žapeeteizās pa šolās laiku Šruneeeku eelā Nr. 19 un pehž šolās laikā Wājorōš, Šelenes eelā Nr. 24.

Rahds jauns gaisa šugotajš Wīšams Walfy šgs, tā „Rīg. Tagbl.“ šino, nodomajis pehž šahdām 14 deenam Rīgā wairakreies pageltees gahšs ar šawa pašcha ihgadretos šonzertijas balonu, kurešch patš no šewis křihtot pahrwihšchotees par křihtamo šchirmi. Balons pagatawots no firmas Riedinger Augsburgā un newis no šhda, bet no žetās ar gumiju žaurauštas, dšeltenas drehbes, kura gajei ispluhšot tā šahritot, ka balona apafšchajis gals

eevelas eelch augšējā un tā isnabl krihtamais šķirmis. Ušbraukšana gaisis notifšot no Wehrmana parla.

Jaunajai pubra beedribai, ka „Rig. Egl.“ dabujuse finat, jau esot 201 ložektis, tā tad pilns beedru staitis. Vef tam wehl esot pahrat par simtu kandidatu, tā ka drihst ween buhšot jadibina otra tahda beedriba.

Ugunsgrēks. 28. aprill ap plst. 12 1/2 deenā Kreewu-Baltijas wagonu fabrikā izžehlās ugunsgrēks tola šķuhni, kas bija pildis ar buhmateriālu. Uguns azumirkti pahrehma wifu ehlu. Tuhlin ceradās wif ugunsdfehseji, škrejochā tolonga un dfehšzeta ugunsdfehseji, fureem ori isdewās aiffargat blatus ehfas, materials un šķuhnis turpreti nodega. Ap plst. 6 wakarā ugunsgrēks tika no-dfehšs. Saudejums usdots uf apmehram 100,000 rbf. Fabrika ir apdrošinata daschadās beedribās par wairat nekā 3 milj. rbf. — Ismellešana eefahsta.

Nelaimes atgadījumi. Kreewu-Baltijas wagonu fabrikā 26. aprill strahdneeks Turis Keepinsch aif pahča neumanibas tika ferts no sahga, pee kam wisam kreisai rofai tika nogreest diwi pirkti.

— 25. aprill mašā Mastawas eelā Nr. 18 nama pagalmā 18 gadus wežā Alma Iwanowna Maifon šchub-pejās šchuhpufi, pee kam striki pahtruhka un krihot pah-lauja abas sahjas.

Grahmatu galds.

Redakcijai peesuhstas schahdas jaunās grahmatas:

Rofas grahmatina bišchlopieem. Sa-shahdijis Keisaristās Brihwās Ekonomistās Beedribas Bišchlopias Romiškās sekretars E. A. Potehins. Latwisti no Fr. Fihčera. Keepajā S. Kuhjes apghadibā.

Pasaules mahklas ruhpnēezibas un semkopibas isstahde 1900. g. Parises is-stahdes. Kreewijas nodala lihds ar is-stahdes planu. (Neofizjels isdewums.) Peterburgā 1899 g.

Sem schahda wiesraksta isnahfufe broschura, kura pašneeds finas, kas attejas uf pasaules isstahdi Parise. Pašneegdamis finas par isstahdes weutu un par administrāzijas personālu, cutox peewed isstahdes preefšmetu sarafstu peh grupam, kuru 18. Grupas atfal sabalitis 121 nodafās. Broschura isnahfufe ishā laika un buhs leels pahlhgs Kreewijas isstahditajeem nahfochā isstahde par peemina XX-gadu simtena eefahmumam jo katris schini tital 50 lap. dahrgā grahmatinā atrahis wajadīgās finas. Pee grahmatinas peektis ari isstahdes plans.

Rugneeziba.

Iwaikonis „St. Petersburg“, kapt. J. Kalninsch, brauzot no Ruanes 17. aprill sch. g. pašneeds Blaitu. — Rā „Hamburg. Börse-Halle“ fino, tad no Hamburgas, Antwerpenes, Londones un Liverpules tapšot eerihlota teescha waiikonu fatifšme ar Sibirijas dfehšzetu gar Ar-langelsku, Kottlasu, Permū un Tschekabinsku. Hamburgas linijas aiffahwes buhšot pašhāmā Hamburgas firma Aug. Volten, Wm. Millera pehznahjes.

Ar koleem no Rigas isbraufschī sch. g. 28. aprill „Aldebaran“, kapt. Schultmans, uf Angliju un 29. aprill „Japan“, kapt. J. Frijbergs uf Grandšmuti un „Alexander“, kapt. G. Leelkals, uf Grimshiju. „Fuchs“, kapt. Kongs, 21. aprill isbrauzis no Scharnpehes uf War-hufi. Iwaikonis „General Todleben“, kapt. S. Putne, peh 5 deenu brauzeena no Rigas 22. aprill pašneeds Saardamu. 20. aprill no Blaitas isbraufschais iwaikonis „St. Petersburg“, kapt. J. Kalninsch pašneeds Kronštatī 28. aprill waj ari agrakt.

„Koninklīje Westindische Maildienst“ Amsterdamā mahkā par 1898. gadu 6 proz. diwidenda.

No ahrsēmēm.

Wahzija. Berlīnes liberalām lapam leela gudro-šana, kas nu buhšot, kas ne? Proti Berlīnes pifehtas dome sabuhšojusēs un atraidijuse pifehtas waldes preefš-litumu, no jauna pahspreeft 1848. g. rewoluzijā kritušo Berlīneschu lapu apfopšchanas jautajumu. Rā finams, no domes pehrnwasar iswehletais wiesbirgermeisters Kirš-ners wehl lihds schim naw no waldbos opšpirinats, zaur lo protams zeech pifehtas kahrtiga darifšanu weščana. Kiršners jau palizis par pašahwigu figuru Wahzu joku lapās. Un tā nabags naw publejes uf augšeeni israh-dit fawu nenainibu pee bihšāmā Berlīneschu pifehtas waldes spreeduma, palaišteem lapeem aptaiht jaunu margu sehtu. Nupat tas atfal turejis domes šapuzē it pašemigu runu, kura aishahdijis, ka gudrakt esot, šcho behdigo leetu nobidit pee malas. Wet dome ar wifam pret 4 balšim atraidijuse preefšlitumu. Tagad nu Wahzu teefleetu pra-jeiti aprehfina, ta leeta warot wehl wifstees weseļu gadu, kamehr wifas teefas to isspreefot. Teefbas neapšpirinat pifehtas waldes nolehnamu lapu apfopšchanas finā, poli-zijai nelahdās ne-efot, tapeh waldei tital jabuhot spa-rigai un jaejot lihds galam pa eefahko zeku. Wet nabaga neapšpirinatis birgermeisters? Smalluhstīgals zilweks peh tahda domes spreeduma buhtu atfahpees, ne tā Kirš-ners — tam auglais amats pahrat mihfch. Un tapeh atfahpees, tad zaur tablatu pašemigu isfureschanos war-buh tafhču wehl war lo panahkt? — Wahzu keifara pah-ris zeemojas Lotringā. Mezes turumā notureta „rewija“ par Mezes garnisonu, peh kam keifara pahris pa wakarū apmetees Unwilles pili Mezes turumā. Uf Angliju keifars Wikums II. schowafar wis nebraufschot. — Agrareefchi (leelgrunteeke) joprojam šidigi ušruhl ahreleetu ministim jon Bilowam, ta tas esot pahrat ghehwi isfurejes Samoos leetā. Tur tafhču notifufe pitniga Wahzu peefmeeščana, Amerikani esot nekawnigā kahrtā isleetojuschi fawu fugu pahfšoworu un schahwufchi pat uf Wahzu ihpafchumeem. Gudrineeki tital nekafa, lo lai ihsti Wahzu waldbā buhtu eefahfufe pret walštim, kas schimbrifscham uf juhwas defmitakart stiprafas un furam pa fawumū newar peetift. Wahzu keifars nupat atfal isfurejes schini jautajumā toti mehreni. Kahds Rujorkas awifes „World“ lihdsstrah-

neeks tijis no keifara schajās deenas peenemts audienzē Meze, pee kam keifars isfurejes, ka schis preezajotees par tagadejo labo fatifšmi starp Wahziju un Seemel-Amerikas Saimeenotām Walštim. Jaunais telegrafa labels, kas uf-fahstis starp Wahziju un Ameriku fatifšot zeeščati abas leelās tautas un isplatiščot meera un labprahības juhtas. Tā tad wif starpgadijeeni, fewischi ari Amerikani kap-teina Koglana neweiflās isfureschanās naw mafinajuschas keifara Wikuma II. pahahwibu, ka wifu eefehjams wadit mehrena garā.

Pehdejas deenās pa Wahziju wifur lihst stipris leetus un upes pahrluhduschas. Pee Berlīnes Spree upē eete-fochā urdfina Panke, kura žitadi neredis wairat uhdens, tā labā renstels, tā ušpluhdufe, ka aifnefufe no kahda buhw-platfcha balfus un isfalojuse wairat jaunbuhwejamu mahju pamatus til tahlu, ka mahjas jau sahla eegahftees un tilai ar ugunsdfehseju pahlhdsibu ar mokam tita daudšmaj no-stutetas. Sewifchi Schlefjā Oderas upe un tās peetelas dauf weetas apfahdejuschas dambjus. Sprotawas pilfeh-tina Schlefjā pahrludinata.

Tautas weetneeku namš nodarbojas ar dascheem pa-pildu nofajijumeem strahdneeku wežuma apdrošinofschanas finā. Pee tam pa paradumam tautas weetneeki newar no-zeestees, pahriwefi debates uf partiju politifas lauku un drufšu fadot žitam partijam. Konfervatīwais tautas weet-neeks Niflers pahmeta tautfabeedrišteem, ka tee tilai no-darbojotees gar strahdneeku ušrihdifšanu pret darba dewe-jeem. Schahdu ušbrukumu žitadi pret labās pušes partijam til peefahpīgais reichstaga presidents, grafs Balleštrems, atrada par neparlamentaristku un apfauza runataju. Kar-doris apgalwoja, ka femneefem no strahdneeku truhkuma ne-efot mafal to zeeft, nekā leelgrunteekeem, pee wifas nelaimes esot wainiga waldbā, kas peelahwufe litumūs, kuri pabalstot ruhpnēezibu. Grafs Klinskofstems brihnijas, ka tautfabeedrištee ne-efot kahdu nekretinu ušneheju Braunu, isflehgufchi is fawas partijas — bet tas jau gan esot faprotams, jo Braunam bees naudas mafis un naudu ari tautfabeedrištee warot bruhket. Lantu strahdneeki tagad esot pahrat labi ismahžiti, tee wairas nekerešotees tautfabeedrišo uihlās: tital wismuhfifstake jehri iswehlot pahči few slakterūs. Uf to tautfabeedrištee ironifki smežjās, gudratee wehletaji wis newehlot konfervatīwūs, ari to starpā zeefti sawā laifā schaubigi elementi, ka peem. agrafais „Kreuzzeitungas“ redaktors Hammersteins. Tautas weet-neeks Lude, kas peeder pee „semfopju fabeedribas“ ušajiz-naja tautfabeedrištos kopigi aptarot kapitalifsmu, kas esot wainigs pee tam, ka semes wehrtiba pawifam notrifufe.

Franzija. Koloniju ministris fanehmis šinajumu no Dschibutis gubernatora (Afrifā), ka ispaustās baumas par pašhāmā Franschu ekspedijas wadona, majora Marščana nonahwefšanu zaur meščoneem esot nepatefas. Keiē fa-nemta depešcha no pašča Marščana, kas rafhita aprita beigās is Harraras, ka ekspedijai flahjees labi un ka tas žerot nonahkt 20. maijā Dschibuti ostā. Dajai Franschu nazonalifsti (tautibneeki) nodomajufchi Marščanam turp-braukt pretim un apšweikt to la waroni, kas ar neleelu pulšinu, apdraudēt isdeenas no daschadām breefšam, duh-šgini neš Franschu tarogu no Atlantifas lihds Indijas okeanam. Marščanas agraf bija isfurejes pret Dreifufu prahwas rewifiju un tapeh tas toti eepatizees nazonali-steem. Wet kamehr tas tagad nonahkt Franzijā, jau buhs Dreifufa leeta isfirta un lo groft tas tarfču tā tā tā nepehtu. Rā awife „Le petit bleu“ fino, tad Elifjeas (presidentā) pils salonēs gahjuschas walodas, ka safazijas teefas ložekt wairums schimbrifscham esot preefch rewifijas. Awife „Figaro“ apnehmufes wehl reift fihki apšpreeft wifu leetu, turotees peh teefas attim un žiteem swarigeem dok-umenteem, kas tai schahdam noluhfam esot apšotri. Bija nodomats ušahkt galigas safazijas teefas sehdes Dreifufa leetā 29. maijā, kuras tad beh pahtrahkuma wiflto 2 ne-delas. Wet tā ta tani pašča deenā nolitta ari Derulēdas-Abēra teefafchana deht saldatu ušmufnafšanas gahst wal-dibu, tad Dreifufa prahwa itfchot uf kahdām deenam at-lifita, lai nezeltos pahrat stipra fadufschanas un pluhščanas naidigo partiju starpā. Kapteinis Rinje, kam bija jaglaba generalšchtaba šlepenee dokumenti Dreifufa leetā un jais-šchaidro safazijas teefas, tagad no fara ministra Kranza at-laiht no deenesa tapeh, ka tas idarijis daschas neat-faustas leetas — nodewis daschas šlepenūs dokumentūs awife „Matin“, kas tos tuhlin ispaudufe. Rinjeam isnahfufe ari fadufschanas ar ahreleetu ministrijas eeredni Paleologu. Ahreleetu ministris Deltafē isfurejes, ka ari Paleologs isda-rjis daschas nepareifšības, kuras jau agrafais fara ministris šreifšne atlahjis.

Italija. Pašahwofchā ministru krife leetas beidšot laimigi pabeigta: Bellūm isdewees atfal fastahdit jaunu ministriju. Wan tas naw peebabujis Sonnino pee eestab-ščanas, no kura daudsi Italeefchi žerē leelas leetas, bet to teefu eestahjuschees dafchi Sonnino draugi, pais tas gribot fewi pataupit preefch kahda wehlata gadijeena, kur tas waretu buht tuhlin pais par ministru preefšneetu. Wis-pahrim ministrijas islahwūs deefgan raibš: tajā usnemti dafchu partiju wihri tital tapeh, lai jau Bellūm spehtu no-turetees, stahtees sakarā ar daschām, lihds schim tam naidi-gām partijam. No agratā ministru preefšneeka Rudini draumeem nemis Wiflonti Benofa, zaur lo Rudinis wairš til aš neoponeschot ministrijai, tā lihds schim. Ar wifu sparū turpretim ministrija gribot stahtees pret radikaleem un galejo kreifo un luhlot jalaust to preteftibu. Wiflonti Benofa tagad wairš ne-efot pret usnehmumeem šinā „nežit agrat tas bija šhwi isfurejes pret Sammunas ofas apfehščanu). No žiteem ministreem teel mineti Balbertis tā teefleetu ministris, Prineti tā semkopibas ministris, San Dschuitiano tā postu un telegrafa ministris. — Wahzu keifars Wikums II. no Romas starpatifšlās mahfšleeneku fa-beedribas eewehleis par goda beedri, kahdu eewehleščanu tas ari peenehmis.

Holande. Ši Hagas fino, ka leelwalstis weenoju-ščās atbrufschanas konfereņes finā nepelaift politifšu waj nepolitifšu fabeedribu luhgumu rafhus, tāpat nepeenēt tahdus peeminas rafhūs, kuroš kritifetas tahdas walšis eefšchējas buhščanas. Pehdejais nofajijums fewischi daris finams Balkana walštinam un ari Konstantinopolē.

Serbija. Uštubā (Matekonijā) nesen notijis kahds Turku kahrtibu labi rafhurojofschs gadijums: Turku walfs-falbatš pee pulwera magafinas ušfauzis Serbu konsulata dragomanam (tullkam), kas bijis nejaufchi peenahjis pee magafinas, lai talfotees mudigi tā prom teefot. Drago-mans, wejs wihrs, naw spehjis ahtri paeet un nu walfs-falbatš tam ušfurehjis wifšu un eewainojis to ar šchika buhreneem un plinis rešgali. Ismelleščana peerahdijuse walfs-faldata wainu.

Afrika. Transwala leetā leel finots, ka drihšumā notifšot fatifščanās starp Anglu Kapsemes gubernatoru Milneru un Buru walfis presidentu Krūgeru. Anglu gubernators uf Dranjes upes Buru walfis presidentā uf-ajinajumu nobraufschot uf Blomfontenu, lai tur pah-rspreeftu tagadejos apstahktus un fahfeghijumus. Ši Kap-pifsehtas fino, ka presidents Krūgers isfurejes pret selta rafhuru komifaru, kas pašchulait nobrauzis uf Angliju, ka Uiltendereem tagad warot beš fewisščkam ruhpem attaut leelatas teefbas pehž tam, kad Kofeka eefpalds, kas Buru walfi gribējis padarit par Anglu pawallif, esot isnihjis. Anglu selta razeji pa leelakai dafai meera, islihgt ar Bu-reem, tital leelee usnehmeji ne labprah ar teem grib eelai-stees, tapehž, ka labi fin, ka Buri to interešes nekad neaif-flahwēs tahdā mehra, ka Anglu waldbā.

Filipinu salas. Generalis Diftis dabujis no pre-fidentā Mat-Rinleja pawehli, sparigi turpinat lazu pret Tagateem un ne-eelastees uf pameeru, kuru tee tital islee-tofchot fawu spehtu stiprinafšanai. Tahdā kahrtā Ame-ricani grib eet uf preefchu un peefpreeft Tagatus eelastees isfchitofschā laujā pee Bafoloras. Kad tital Tagati buhtu tahdi mulki un lihstu is fawem kalneem un meščeem laudā, kur Amerikani teem newar peetapt. Mat-Rinlejam, protams, wajaga spidofschu panahfumu — fara slawas, žitadi ar ta otrreifeju eewehleščanu par presidentu stahw-toti schaubigi.

Teefleetu nodata.

Teefleetu jautajumi un atbildes.

Waldofschais fenats, ka „Frib. Eist.“ dširdejis, nesen isfchitris interefantu jautajumu, waj apgabalteefas war spreedumam par peenemščanu behrna weetā (adopte-ščanu) peeweenot nolehnumu par adoptiwefhwa ušwahrdū un tehwa wahrdā (отчетно) preefchirščanu adoptiwefh-behnam. Tā tā pehž litumu trahjumu I. daf. X. sehj. 152. p. adoptetajam (behrna weetā peenehmejām) ir teefba adoptetajam (behrna weetā peenemajam) preefchir fawu ušwahrdū, ja adoptetajamais pehž fawas kahrtas nebauda leelatas teefbas tā adoptetajis un leetas par adoptiju no-flehgščanu starp pilšoneem un lauku eedšihwotajeem pa-dotas apgabalteefu pahrfimai, tad schis teefas warot gan talfit nolehnumus par adoptetaja ušwahrdā preefchirščanu adoptetam.

Jautajums. Es tahfumā Gelfch-Kreewijā dšh-wodams, tital nesen dabuju finat, ka jau preefch ritm-gadeem Kurfemē nomiris mans tehwa brahlis, beš behr-neem un atlahjis mahjas. Publifazija esot notifufe tital Kurfemē; bet nu jau fen pagahjis gads un seščas nedēlas un es aif nefinaščanas ne-efmu meldejes. Waj es nu esmu saudejis wifas fawas teefbas? Abon. H. K. J.

Atbilde. Pehž jaunašem lituma noteikumeem man-teneeku isfahfšana (счетовъ, publifazija) teel no pagast-teefas isdarita tital diwos gadijumos: kad manteneeki naw finami un tad wini, kaut gan finami, bet naw klah (pa-gastteef. uštaws 220. pants). Kad atlahta manita ir wehrtis wairat nekā simš rublūs, waj ja atlahis nefufšams ihpa-ščums, tad publifazijai janoteel neween pagastā (bahnizā, pee meerteefas, pee walšmahjas), bet jasludina ari trej-tahrt weetejās Gubernas Awifēs, nelaita walodā. Sludis-nafšana Peterburgas un Mastawas oficalās awifēs neteel wairš prafta kopch 1889. g. — Terminsch: „gads un seščas nedēlas“ (parefat: „binnen Jahr und Tag“, salihds. p. 3060 Balt. žiwilif.) ir tagad fahfšinatš uf 6 mehne-šcheem, staitot no pehdejās publifazijas (pag. teef. ušt. 224. p.) — Wet tadeht, ka Juhs palaidufchi šcho terminu, Juhs wehl nesaudejat teefbas noilguma (t. i. peezu gadu) laifā zaur fuhdšibu peenahžigā teefā atpraft atpafat fawu mantojumu, kufch buhs bijis wifu laiku pagasta leetofchanā, kamehr naw litumigu manteneeku. Juhs tital saudejat teefbu praft atpafat eeahfumus no mahjam pa to laiku (pag. teef. ušt. 226. p.). —ns.

Jautajums. Waj war pagasta weetneeki waj piina šaimneeku šapuze aifleegt fawa pagasta muifšas ihpafchneekam pahrdot meščus leelām partijam lotu tirgo-tajeem, ja redi, ka pašču wajadšbam drihš wairš nepe-ctifs? Ja war, kur jahah fuhdset? Abonents 5411.

Atbilde. Ši jautajumā pašneegtam finam naw no-redšams, ka pagastam buhtu kahdas teefbas (ferwituti) uf mešču, kufch ir muifšas ihpafchneeka priwat-ihpafchums. Ihpafchuma teefbas atfauž finamo leetu walbit un winu teetot, isdabut is winas wifus eefpehjamus labumus, rihlot winu u. t. t. (Walt. žiwil. lit. 707. p.); ihpafchuma teef-bas war gan tift dautsejadi aprobeschotās, tomehr wifl-tahdi aprobeschojumi ir isfchaidrojami aifween wifschaurakā nošhmē, un schaubu gadijumā arween teel peenemta pilna rihofchanās teefba ar ihpafchumu (turpat 708. p.). Tā peem. ja kam ir mešča ferwituta teefba, wifsch tomehr newar praft no mešča ihpafchneeka, lai meščs, ar no-luhku isfargatees no malkas truhkuma, tiftu sabalitis datās (turpat 1164. p.) Balt. žiwilif. 1057. p., kufsch šhmejās talfni uf mešča leetofšanu, no-fata, ka priwat-mešchi ir atfauti neaprobefchotai to personu rihžibai, kureem wini peeder. Katris war sawā meščā žirš, mahju wajadšbam un pahrdofchanai, žil grib buhw- un malkas lotu u. t. t. Preefchrafstī par mešču aiffardšibu ari priwatimešcheem ir isfikti Mešču uštawā (575. p.); uf Kurjemi šchee preefchrafstī turklah-t nefihmejas sawā piinā amehra. Tā tā žums laikam naw teefču teefbu uf min. mešču, tad Juhs warat weenigi atfauttees uf mešču aiffardšības litumeem un a d m i n i - s t r a t i w ā, ne teefas želā luhgt, lai aiffargā Juhs no-jaudejumeem, ja Juhs tos warat sfaidri peerahdit, un ap-tura mešču isnihžinaščanu, ja tā draud ar postu weselem

apgabalam. — Nesnot leetas tuvakos apstākstus, nevaram šhe dot plaščakus paslaņdrojumus. — ns.

Jautajumi. Preešč tšhetreem gadeem mani eežbla pagasteja par aishidni bahrimeem, un kamehr kursem dšihwoju, esmu to likumiski ispidijis, bet tagad pahržehlos uš paslaņwigu dšihwi uš Rīgu un newaru aishidna meetu ispidit. Luhdju istaidrot, tā es lai teelu waka no aishidnibas.

Jr. B., abonenta num. 2860.

Atbilde. Aishidnūs eežei un atkal atswabina no aishidnibas ta pagasta teesa, luras eežiktudš dšihwo bahrini waj atronas wiņu neustamais ihpachums. Jums jaeeineš luhgums atwabinaščanas deht pagastejai, lura juhs eežbla. Cemessi, kuru deht aishidni war tift atswabinati no wiņu peenahumeem, uškaititi Balt. žiwitli 330. pantā: 1) walste, fabeedribas, pilšeias-amats, ar kuru gruhiti faweenot aishidna peenahumus, 2) rakšit un lašt neprahšana, 3) 60 gadu (kursem 70 gadu) wezumš, 4) treju (waj ari weenas gruhias) aishidnibu ispidiščana, 5) leela gimene, 6) nabadšiba un truhšums, 7) šlimiba, 8) gaidama pahreščana uš žitu teesas eežirtni, 9) ilga prombuščana deenesta darisčanās un 10) Widseni 25 gadu nesafinegščana. — Luhgumrakštā žums jaurahda cemessi: juhu pahreščana uš dšihwi žita gubernā; tad pagastejai. uš. rakša preeščā, ta: aishidneem, kuri top atswabinati no faween peenahumeem, ja nodod reščins un atfars par sawu darbibu 2 nedetu laika (266. p.); pagasteja apšime deenu, tad janoteel aishidnamas mantas nodosčanai (267. p.) peh peenemščanas jarahta (250. p.) un reščineem; atwabinaščana no aishidnibas war notift tifa peh; aishidnamas mantas nodosčanās prototola fastahdiščanas (271. p.). — Pahraņgu teesas ir: semneetu wirtsreščneš un meerteesrešču šapulze. — ns.

Daudseem jautatajeem jagaida ilgat uš atbildem tadeht, ka jautajumi peenah neparedjeti leela škaitā un muhu telas ir toti aprobeščotas. Jautajumi parasti top istaidroti peh tās labras, tā wiņi peenah, tika steidšigš gadījumš teel peelaisti iņnehmumi. — Ja jautajumi naw rakšiti uš atsewiščlam lapinam, tad wiņu eewehroščana nokawejas. — Wairaki jautajumi no weenas personas newar tift istaidroti weenā reiš, lai neaisneutu telas žiteem. — ns.

Seewetes wehrtiba. Žit sawadi ari tās nestan, tomehr tās ir faktis, ka senats ne-ilgi atpatak isščlībra prožeš, kura attīfās uš seewetes wehrtibu. Leeta šahada. Uš dšels žeta tifa nokata šahda semneeta seewa. Wihrs palizis, beš seewas, ar peezem behrneem, pagereja atlihdšibu par seewu, tā par sawu palihgu, šrahneži un behrnu mahiti. Wihš to nowehreja toti lehti, pawišam uš 180 rubteem gada, pamatojeteš uš to, ka par šho sumu wiņam ešot japeneem šrahneže. Dšelsžeta walde negrebeja šamafat atlihdšibu. Semneekš greesās pee teesam, kur dšelsžeta waldes adwolaš mehginaja peeahditi, ka newis seewa, bet wihrs ešot peh žituma dšimtas ušuretoš un tapehž dšelsžeta waldi newarat peespeest mafkat par seewetes nahwi atlihdšibu. Leeta gabja libš senatam, kurš ušstahias pret dšelsžeta adwolaš ne-atlihdšibas eemfleem un isščlībra prožeš semneelham-uhdšetajam par labu. Teesu palata nospreda, lai dšelsžeta walde ismafā semneelham sumu, ar kuras prozenteem tas waretu algot šrahneži. Pee tam senats ištejās, ka žaur seewetes, tāpat ka žaur wihreščana nahwi žehleek šaubežems žawā wehrtibā notejams peh šaudetās personas pelnas un darba.

Uhrupes (torgi).

Wairakšlīščana pahros:

Rīgas apgabaltēfā:

- 29. majā 1899. g. Jahnim Blomšnam peederigās "Kaudas" mahjas (weht. 5062 rbl., hip. par. 2750 rbl.) — Krimulbas pag., Rīgas apriņķi.
29. majā 1899. g. Katibei un Peteram Žurta peederigās "Kalna-Jene" mahjas (weht. 4500 rbl., hip. par. 1800 rbl.) — Mat-Salajas draudš, Balmceeras apriņķi.
29. majā 1899. g. Andrejam Behršnam peederigās "Breede un Silin" mahjas (weht. 3600 rbl., hip. par. 1100 rbl.) — Krimulbas draudš, Rīgas apriņķi.

Selgawas apgabaltēfā.

- 25. auguštā 1899. g. Dahwam Rutšam peederigās "Eolenu" mahjas (weht. 4600 rbl., hip. par. 7428 rbl.) — Leel-Wirgawas pag., Dobeles apriņķi.

Žaunselgawas-Šluktes meerteesrešču šapulze.

- 22. majā 1899. g. Jahnim Blūhne peederigās "Šarpolat" mahjas (weht. 800 rbl., hip. par. 5060 rbl.) — Šengrahmes pag., Žaunselgawas apriņķi.
23. auguštā 1899. g. Witelim Štradam peederigās "Šarfenu" mahjas (weht. 901 rbl., hip. par. 3700 rbl.) — Šengrahmes pag., Žaunselgawas apriņķi. (W. u. R. G. R.)

Tirgus finans.

Rīgā, 4. majā 1899. g.

Rīgas labības tirgū weht arweem nerodas ihša rošiba, labības trahjumi un peewedumi ir mazi. Wihsems ari mas peeprafa. Ženas mas to grojas. — Ari pašales galwenatās labības tirdšnežibas žentros, tā Rujorē, Londonā, Berlinē labības ženas mas grošulūščas Seemel-Ameritas Samednotās Walfišs semas labības pašlītais šahwollis pagahjuščā nedēla naw labožeš, tas, šaprotams, wejinoja tur draužin ženu jehšanos. Wispabri domā, ka Seemel-Ameritas Samednotās Walfišs šhogad buhš mafata tādā nēlā pehri, kad finansē bija reti labš gads. Wafaraja turpeti laba. — Anglijas tirgōš parahbijās weht daudš weetejās labības. Ženas Anglijā turejās libššimejā augšumā. Lehts Anglijā bija šipri panehš. Wispabri Wafar-Girowā laiš pagahjuščā nedēla fahmehtā ar agrateem gadeem, bija wehšals, ne ihšis pawafara laiš. Šiluma-truhšums asnu apturejis to atlihdšibā, tā ta doma, ka Wafar-Girowā šhogad plauja šadščotees lašam društū weht nēlā parahši. — Franžija lautu šahwollis labš, lai gan ari tur šiluma truhšums ašlawejis labibu augščanā. — Španijā lauki wispabri amperinofehi, tika dāščōš apgabals walda lehts leetus truhšums un ari šifeni pašrahajot lehtu postu. — Itālijā labības šahwollis labš. — Wāhžija laiš bija pagahjuščā nedēla mihšigs un nolija leetus. Lauki šahw labi. Ari Austro-Ungarijā, Serbijā, Rumanijā, Bulgarijā druwos apšolat amperinofehu rašču. Labības ihwedumi uš Girowu uš ašlūbras semem, ka Seemel-Ameritas un Argentinas pagahjuščā nedēla pawairojās: Seemel-Ameritas Samednotā Walfišu no 300,000 uš 350,000 uš Argentinas no 290,000 uš 340,000 šwarthetēm (1 šwarthetē = apm. 4 1/2 pūbreem). — Ja Seemel-Ameritas Samednotās Walfišs lautu šahwollis apmēli buhta labāš, tad šahada labības ihwedumu palelīnāščanas uš labības ženam buhtu darčuse šipri nospedošču — ženas pašamofehu ešpaidu. — Ši dšimtenes wairakš nowadem mums par semasi šahwollis peenahufas wispabri deščan amperinofehas finans.

Labības ženas Rīgā šchimbriščam šahdas:

- Rudš, kreewu, uš 120 pamatamadriņu mafā: 83-84 lap. pudā, kuršemes rudš 77-82 lap. pudā. Tēndže: rahma.
Kweešči. 128-130 mahriņu fmagi kreewu kweešči mafā 88-102 lap. pudā, 125-128 mahriņu fmagi kuršemes kweešči mafā 84-88 lap. pudā. Tēndže: merriaga.
Kweešči, feščlanšču, uš 100 mahriņu pamata mafā 73-77 lap. pudā; kreewu kweešči mafā 71-76 lap. pudā; kuršemes 105 libš 114 mahri. fm. meeščōš dob 74-78 lap. pudā. Tēndže: rahma.
Kufas. Labās gahčas aušas mafā 78-82 lap. pudā; šahwetas aušas mafā 72-74 lap. pudā; kuršemes aušas mafā 72-80 lap. pudā; Bariņas un Šiwnas-Šeļegas aušas mafā 70-77 lap. pudā. Tēndže: rahma.
Eiņeščlas. Štepu feščlas uš 87 1/2, prop. pamata mafā 133 lap. pudā; parahšās draščla feščlas mafā 121-128 lap. pudā. Tēndže: šingra.
Eiņeščlu ešas raušči, fmejeenes, mafā 83-84 lap. pudā. Kreewu Eiņeščlu ešas raušči mafā 80-83 lap. pudā.
Šaules puķu (šaularešču) feščlu raušči mafā 70 lap. pud. Širni mafā 65-80 lap. pudā.
Wapas mafā 74-76 lap. pudā.
Klijas pehri par — lap. pudā.
Kamepes mafā 166 lap. pudā.
Kamepaji mafā 55-62 lap. pudā.

Žiti. Žiti pašahwiti kufu. Wāhredumi mafā. Žiti labšs šindš par R (rišti) un X K X (šate rišti) dob 35-37 rbl. birlawā; par Z K (žimā) un X HD X (Bernalwas, šohdreibanti) mafā 29-32 rbl. birlawā; par S P K (superior piščtroni) un S P P HD mafā 24 1/2-27 rbl. birlawā; par P K (piščtroni) un P P HD (smalte piščšoreibanti) mafā 23-24 rbl. birlawā; par P W (piščštrahši) un P HD (piščšoreibanti) mafā 20-22 rbl. birlawā par W (brahši) un HD (šohdreibanti) dob 12-15 rbl. birlawā; par D (dreibanti) un L D mafā 13 rbl. birlawā un par D W (dreibantbrahši) un L D W dob 8-12 rbl. birlawā.

Šahrtišas ženas Rīgā:

Table with 4 columns: Item name, Quantity, Price, and Unit. Lists various goods like flour, oil, and other commodities with their respective prices.

Reepajā.

Rudš uš 120 mahriņu pamata mafā 78-84 lap. pudā. Tēndže: šingra.
Kweešči (puhri) mafā 84-102 lap. pudā. Tēndže: kufu.
Kweešči mafā 71-77 lap. pudā. Tēndže: rahma.
Kufas. Labās gahčas aušas mafā 80-84 lap. pudā; kuršemes aušas mafā 75-84 lap. pudā; kuršemes, Raromas, Šeļegas-Šiwnas, Drišas, Šiwnas un Bariņas aušas mafā 70 libš 79 lap. pudā. Melnaušas (15 prop.) mafā 73 1/2, lap. pudā. Tēndže: šingra.
Eiņeščlas. 7 mehri Reiču feščlu mafā 120 lap.; 7 mehri kreewu feščlu mafā 122-125 lap.; 7 mehri šepju feščlu mafā 130-133 lap., 6 mehri feščlu mafā — lap. Tēndže: šingra.
Šriki uš 100 mahri. pamata mafā 80-87 lap. pudā.
Štrai mafā 58-84 lap. pudā. Tēndže: rahma.
Šaules puķu (šaularešču) feščlas mafā 73 lap. pudā.
Kamepes mafā 67 lap. pudā. Tēndže: šingra.
Kamepaji mafā 53-58 lap. pudā. Tēndže: šingra.
762 libš Rījas mafā 57 lap. pudā; wibejas Rījas mafā 55-56 lap. pudā un smallās Rījas mafā 54 lap. pudā. Tēndže: šingra.

Telegramas.

Peterburgā, 4. majā. Wina Majestate Keisars Keisariščs Gimenes Ložeku pawadiba 2. majā apmelleja Michaila manehšā atlahto šarštantistko putnopolibas istahdi un no barona Šteglīža atwehro museju un Franšču-kreewu labdaribas ištahdes Franšču nodofu. — 8. majā Wina Majestates Keisara Nahibuhne no Baltijas lūžu buhwetawas eelaidis žubrā 1. šahras kreiseri "Gromowoj" un transportuži "Žentsei".

Berlinē, 16. (4.) majā. Wāhju generalščtābs šparigi ušstahjas preeščā ta, lai tiftu buhwetes Reinas-Elbes šanalis, jo tas ešot wajaščigš fara noluhšeme. Generalščtāba ušstahščanas par labu šanata buhwei dob žeribas, ka šanata buhwes preeščlīfums warubst weht iščšot peenemš. Verlines uniwersitatēš filosofija šakultate atraidija kultušministra preeščlīfumu, ka priwatdžentš Arons diščiplinārā želā šodams par to, ka tas peeder pee šocialistu partijas. — Wāhžija tirdšnežibē labdu šomijū uš Waf-šhju un Armenija tirdšnežibē šolititas noluhš. Atlahti tā šomijūš mehēšis teel ušstahdits, dāšču dšelsžetu buhweschana žour Wāhju kapitališteem, kamehr patehšā mehri dāuš plaščakti un teel tureti šlepeni. — Ši Wihnes telegrāfe, ka Austrijā meera draugu fabeedriba jau pirmš meera konferenžes žagā noturejufe wairak šapulzes, kuras bijuščas šipri apmellešas. Žižis nolemš atbrunoščanas jautajuma apšpreedejai konferenžei žagā iščajit šilu lihdšuhritu un wehlesčanōš, ka lai ta ahrtal neiššahrtōš, kamehr naw šafneģufe labdus eewehrojamus panahšumus. Meera draugu fabeedriba — tā rakštā šajitš, palaujotees uš to, ka Austrijas aijšahwiji, peekridami širniģi mihšotā waldoeela mehle poliitiki, no wifas širdš žentišchotees, ka konferenžes žeele wehtai peepiditōš.

Wairakš 300 winnešti pa 600,000 rbl.

Amortizetas tifa šahdas šerijas:
44 2267 4844 6798 8788 10912 12927 15556
53 2333 5012 6839 8966 10941 13091 15683
738 2546 5288 7129 8991 10981 13324 15772
873 2891 5320 7203 9004 11020 13449 15798
920 2929 5421 7447 9443 11230 13707 15841
1021 3016 5912 7532 9627 11248 13908 15872
1162 3040 5938 7597 9716 11332 14083 15875
1231 3081 6010 7647 9751 11435 14128 15882
1429 3169 6019 7754 9752 11460 14168 15891
1540 3263 6033 7828 9809 11810 14463 15985
1682 3450 6117 7864 10046 12233 14591 15989
1691 3651 6147 7902 10171 12241 14641
1706 4070 6260 7941 10371 12466 14785
1760 4153 6383 8162 10373 12467 14900
1882 4197 6521 8267 10578 12632 15022
2067 4394 6565 8583 10598 12663 15030
2245 4784 6596 8716 10705 12725 15429

Warišē, 16. (4.) majā. Wārselā notifa leelīstas demonštrācijās — peekriščanas parahdžumi par labu Dreifusam un Rīšaram. Wispabri kausču prahti grošijūdees par labu Dreifusam. Kāšajijas teesās špreedums, tā doma, buhš Dreifusam par labu. — Warišes tirdšnežibēš faherā pee birščas laufuma ižehlās breemigš ugunšgrehš. Ugunš ižehlās bibliotekā un pahrgabja uš peenemščanas šalonu, turšā pilniģi nodega. Ap pilštēn 2 nakti ugunš-dšehšēji uguni šawaldija. Žilwetu dšihwiba neweena naw gahjuše bojā. — Peh; muittas departamenta ofižialam šinam par eewedumeem un ihwedumeem, 1899. g. pirmajōš 4 mehneščōš eewesš par 1,448,275,000 frankteem (1 frankš

= apm. 38. lap.) pret 1,508,175,000 frankteem pagahjuščā gada; išweštš par 1,178,210,000 frankteem pret 1,121,580,000 frankteem pag. gada. — Ši Španijas galwas pilšeias Wadribes šino, ka šary ministreem ižehlēš leela domu šarpiba. — Walaboliba (Španijā) šahdā šilbas gadijumā šary študenteem un šawalerijas šolas junfureem notifa šadurščanas šary študenteem un militarpersonam. Šehšihwotaji peeweenōjās študenteem. Wairakš personas tifa eewinotās.

Žomā, 16. (4.) majā. Rūsalis karališ šahneha jauno ministrijas šarakšu. Jaunās ministrijas šahšahwē šahdas: Žellu — prešdents un eekšlektu ministris, Wifšonti-Ženosta — ahrlēktu, šenators Bonāš — teeklektu, tautas weetneekš Rarmino — šinantiču, tautas weetneekš Wafeli — walšs mantu, generalš Wiri — fara, admirals Bešowa — juhelektu, Waiščeli — tautas apgahšmoščanas, Lafowa — atlahtu darbu, Šalandra — šemšopolibas, Šan Dščuliano — pašta un telegrāfa.

Peterburgā, 1. majā. Waiščneetu aishnehmuma 19. išlojejumā winnešti krita uš šahbdam šerijam un numureem:

Table with 6 columns: Ser. Nr., Winnešti, Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr. Lists lottery results for various amounts like 10,000 rbl, 8000 rbl, 5000 rbl, 1000 rbl, and 500 rubtu winnešti.

Wairakš 300 winnešti pa 600,000 rbl.

Table with 6 columns: Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr. Lists lottery results for 300 winners of 600,000 rbl.

Amortizetas tifa šahdas šerijas:

Table with 6 columns: Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr. Lists lottery results for amortized shares.

Wairakš amortizetas 130 šerijas (6500 kīšu grahmatas) par 845,000 rbl.

Дозволено цензурой. — Рига, 4 мая 1899 г.
Шпафачнеекс un ihweweš: Ernšs Plates.
Atšildigē reaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. B. Šāitš.

Jauns! Jauns! Jauns!

Galma hutu laka,

jaunu hutu krahsošānai un nobablejūschu hutu
uſspodrinaschānai,

8 daſchadās krahfās,
par 20 kap. pudelīte,

dabujama wiſās leelakās aptecku pretſchu tirgotawās.

Krahju kartes ar lafoceem ſalmu muſtureem pēſuhta un iſſneedi
atkalpārdevejeem beſ maſſās.

J. C. Kocha lafās fabrika,

Dibinata 1842. g. Rigā. Telefoni 417 un 447.

„Mahjas Weefa Mehneſchraſta“

1899. g. peektās burtņizās faturs:

1. **Natans Gudrais.** Dramatiſka deſja peezō
zeleendē no Gottholda ſtraima Leſinga.
Tulkojums no Raiņa.
2. **Kineeſchu atradumi maſtīlā un ſinatnē.**
Beſingās jaunbīnātās univērtētes preſi-
denta Dr. B. A. P. Martina preeſchlaſtjums
Beſingās ſinatniſtā beedribā 25. martā
1899. g. — Ar autora atļauju no Anglu
valodas tulkojuſe Marija Schmidt.
3. **Dveſele mana.** No Aſpaſijas.
4. **Wina Keiſariſkās Maſtates Keiſara
Nikolaja II. auſtruma ſemin zelojums.**
(Ar Auſtrālijam.) Sarakſtjais Inaſs E. Uſ-
tomſkis. (Turpinājums.)
5. **Allagōs.** Dſiweſ un fantaſijas ainas no
Sektmata.
6. **Storu dſeſma.** No A. Puſchlina. Tul-
kojis Fr. Ad.
7. **Spektalanaliſe.** Populāri-ſinatniſtē god-
algots apzerejums ar ſimejumeem. No
stud. chem. J. Aſara. (Turpinājums.)
8. **Wuſtens.** A. Puſchlina deſjols. Tulkojis Fr. Ad.
9. **Wego Latweeſchu mahtuſija.** No gimnaſijas ſkolotāja cand. phil. un
Drumeneča. (Turpinājums.)
10. **Zeid.** No Aſpaſijas.
11. **Greekijas noſhime auſtrumu ſemēs.** No dozenta Dr. Filipſona. (Turpinājums.)
12. **Riqa.** Romāns no Boruku Jaņa. (Turpinājums.)
13. **Ahrpaſaulē.** Filoſoſiſtē apzerejums no gimnaſijas ſkolotāja cand. phil.
Kudolfa Jūrgena.
14. **Wiſu muſiſchu.** No Raiņa.
15. **Stats brihnamu paſaulē.** Stije no Aſpaſijas.
16. **Auſchards (Nahwes kōls).** A. Puſchlina deſjols. Tulkojis Fr. Adamowitſchs.
17. **Selts un ſudrabs.** No Riģas politiſkiſtā inſtituta dozenta D. Luģa.
18. **Natjainā.** No Wiltora ſon Andrejanoviſtā. Latwiſti no Kudolfa Blaumana.
19. **Daſchadi rakſti.**

Bildes: Seedonis un poeſta. No J. Weinerta. (Uſ iſpaſchās
lapās.) — Aleksandrs Sergejewitſchs Puſchlina. (Uſ
iſpaſchās lapās.) — Nahras. No N. Nidera. — Pēc Egiptes piramidēm. —
Kotneſe. — Pils, Daģā, kūrā noturēs meeza konſerenci. — Stati ſi
Samoa ſalam: 1) Anglu baſniņa, apzectinata fara noluhſteem un
2) Apiao oſta atpūhdu laika.

„Mahjas Weefa Mehneſchraſts“ maſā „Mahjas Weefa“
abonenteem topā ar „Mahjas Weefa“: Beſ pēſuhtuſchānas 3 rbl. 85 kap.
par gadu, ar pēſuhtuſchānu 3 rbl. par gadu. Teem, taſ naw „Mahjas
Weefa“ abonenti: Beſ pēſuhtuſchānas 2 rbl. 60 kap. par gadu, ar pē-
ſuhtuſchānu 3 rbl. par gadu.

Burtņiza maſā 30 kap.
Apſteļejumi un ſudinajumi top pēnēmti: Ernſta Plates drukatawā,
Rigā, pēc Petera baſniņas un latrā grahmatu tirgotawā.

Auģtzeenibā Dr. phil. **Arnolds Plates,**
„Mahjas Weefa Mehneſchraſta“ iſdewejs.

Anglijas un Auſtrijas
pilsgalma apgabndneeks.
Pehdeja Parīſes paſaulē iſſtahde
Wheclera & Wilson Mfg. Co. iſpelnijas weenigo w ſaugſtafo
godalgu („Grand Prix“),
tahdu wehl neweena zita ſchuſmaſchīnu fabrika naw nekur eeguwoſe.
Weenigā pahrdotawa Rigā pēc
B. Buhje & Co., Kronamantneeka bulwari
№ 25,
Suworowa celas ſuhri.
Turpat ari dabujamas ſchuſmaſchīnas no Amerikas, Anglijas,
Wahzijas un Auſtro-Ungarijas ſlavenajam fabrikam.
Maſchīnas dabujamas ſ. tot no 18 rubl. (par kūrām galwoſchāna uſ 5 gadeem) un dahrgati.
ſchuſmaſchīnu u diktawa un iſlaboſchānas darbniza.

Schnitu ſihmeſchānas un ſchuſchānas ſkola

(preeſch dam. u un kungeem),
Rigā, leelā Peijas eelā Nr. 27.
Pamatigi eemahja ahtrā laikā, ſtatot peh maheſku ſpehjas, mehra nemſchānu, ſchnitu ſihmeſchānu, pēgrec-
ſchānu un ſchuſchānas mahtu beſ uſprowes, peh go algotām Parīſes un Berlinē ſin. ſiſtemām, par loti mehreņu
maſu (ſaplot no 5 rbl.). Par tretnu mahtu teel galwois in kūrſu beiguſcham iſdodu diplomu.
Damas eemahja ari u ſaddē ſmaltdō roſdarbōs.
Maheſkēſ pēnēmu ideenas, uſ wehſchānos ar dſihwoſtī. Kūnas ſtundas no plſt. 9—5 deenā.
Suwakas ſinas paſneeds ſerſonigi un zaur wehſtulem.
Sw. Peterbu ā diplometa ſchnitu ſihmeſchānas ſkolotaja **E. Seidman.**

Velta medali:
Belgawā 1888. g., Riģdai-Komgorodā 1896. g., Turjerā 1898. g.,
Sw. Peterburgā 1899. g.

Russia brauzamo riteņu fabrika

A. Leutner & Co. Rigā,

Bezala u leelalā brauzamo riteņu fabrikā Kriewija.
350 ſtraubneetu. 3000 meloſpedu.

Russia brauzamee riteņi
dob katru pirzejam leelal droſchitū, tadēht tā
iſhejeenes ſaſvir.
Nab. ſchāi ſeſona. pēdahwa, un muſhu 1899. g.
m. duſu, nejmahdejami iſgatawotus, tā ari motora
riteņu un brauzamōs riteņus beſ lehdem.
Fabrikas noliktawas:
Rig, Teatra bulwari Nr. 7.
Sw. Peterburgā, Michailowſkajā Nr. 2.
Makawā, Petrowa linijā Nr. 17.
Weſchawā, Senatoreſkajā Nr. 22.
Kijwā, Kreiſchſchatiſā Nr. 3.
Lochā, Petriſas eelā Nr. 107.
Leaſajā, Kurchans proſpektā.
Pariſē, rue de Richelieu Nr. 93.
Fabrikā weetneeki wiſās walſis leelakās pilſtehtās.
Iſtreti zenu rahditaji beſ maſſās.

I. ſpeziāla magāſina mahjas
un kēhka eerihojumeem
Ed. Udam & Co.,
Rigā, leelā Smiſchū eelā Nr. 8.
Filiāle: Teatra bulwari Nr. 2,
pēdahwa ſawu bagatigo krahjumu
pīnriģeem bruktes puħreem
par daſchadām zenam, tā ari eekiz ſawu
paſtabwigo iſſtahdi
no ſlaiſteem un praktiſteem preeſch-
meteem, noderigeem preeſch dawwanam
wiſadōs gabijumōs.
Bruhtes puħru zenu rahditajus
uſ wehſchānos iſſuhta un iſſneedi beſ
maſſās.

J. Kronberga

jaunū
weloſipedu
iſgatamōſchānas,
emalģeſchānas un niſeſchānas darbniza
Rigā,
Kungu u. Marſal-celu ſuhri Nr. 28.
Iſlabojumi ahtri un lehti.
J. Kronberg, Rigā.

Behrſia tirdſneezibas kūrſi

Rigā, Parka eelā Nr. 1, dſ. 10.
Grahmatwehchukoreſpo. dentu un kaſeeru iſglihtoſchānai.
Speziāli pēnēmti: Italiſtā, amerikāni ſa jeb triſſalabriteja un ween-
lahēſcha grahmatwehſchāi lauhſaimneezibas grahmatr ſchāna un grahmatu wehſchāna
preeſch kroņa dſebreenu ſiſtamām, peh no walhibas ſdotem preeſchraſteem u. t. pr.
Obligatoriſti: Anglirantiſchu, italeeſchu, wahju u krewu walodas tā ari zitas
ſinibas. Jaunem ſtolem teel paſneegas mahjiba peh real-ſtolas programās ar
6-ſlaſku kūrſu. Rungun damas, tā ari ſtolenus: emem ideenas no pulſt. 9 rihta
lſdbf 8 walārā — dam ſewiſchla nobala. **Mat** — mehrena. Lwoatus no-
ſajijumus — ſtolas laņja.

Kapital
Grahmatu
weſchānu u.
tirdn. ſinib.
Lahw, Wahju
un Krewu w.
pamal, mahzo
Baſt. bulw. 9
dſ. 31, zwochit.
Pūn. 1-3 u. 7w.,
zits laikā:
E. Plates drk.

Kredit
aſt grah-
matas weſt
ir?
pitals!
st. alga!
in. ſtah-
raklis!
ſchāna
wara!

J. KASIMIR IGA.

RIGAER TRABRENNVEREIN.
Beetu zenas:
2 beta loſchās rbl. 1.50
2 ribina . . . 1.00
2 gehdu weeta. — .50
2 ſtahwweeta. — .20

Riģas riſſchotaju beedriba.
1899. g.

IV. deena,	5. majā plſt. 4 p. puſd.
V. " "	9. " " 2 "
VI. " "	12. " " 4 "
VII. " "	16. " " 2 "

Harmoniumus,
labalo franſiſchu un amerikaneſchu
fabrikatu, tā ari no ſlavenās Schied-
mayera fabrikas, eceitlus no Hla-
wasja, Genſelta, Liezta, par 85, 100,
110, 135, 150, 160, 175, 190, 200, 225,
240, 250, 300, 325, 350, 400, 450,
500 rbl. un dahrgat, tā ari
wiſas muſikas instrumentu
pederumus
wiſu leelalā iſwehlē pēdahwā
Heinrich Makowsky,
Amerikas Karpentera fabrikas
harmoniumo 160 rbl.
muſikas instrumentu ſpeziāl-magaſina,
Rigā, Kauſ-celā Nr. 10,
Jul. Heinrich Zimmermann weetneeks,
Leipziga, Sw. Peterburgā, Raſtawā, Londonā.
Aſtreti zenu rahditaji
beſ maſſās.